

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošlja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsake petivrstice 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

VESELO ALELUJO!

Položaj.

V glavnem je Avstrija v sedanji svetovni vojski že dosegla svoje namene. Kaznovala je Srbijo, ki je z umorom prestolonaslednika Franca Ferdinanda zakrivila krvoprelitje; ponižala Črnogoro, prijateljico Srbije, ki se je takoj ob začetku vojske postavila ob srbsko stran; izgnala Esada, ki se je tudi pridružil našim sovražnikom, ter zasedla Albanijo do Valone; strla vojno moč Rusije, pognala Ruse iz Iestne dežele ter zasedla velik del Rusko-Poljske. Majhen košček gališke zemlje, na kateri še stoji sovražnikova noga, se bo dal z lahkoto pridobiti, če prej ne, pri mirovni: pogajanjih. Le eno nalogo še imamo v tej vojski opraviti, pošteno naklestiti Italijane, jih trdo kaznovati za nezvestobo in zasedi Italijo vsaj do Taljamenta ter tako rešiti naše brate Slovence v Benečiji izpod laškega jarma. Upamo, da bo hrabra avstrijska vojska kmalu izvršila tudi to nalogo.

Tudi Nemčija je izvršila svoje naloge v tej vojski, in za to je državni kancelar Bethmann-Hollweg že ponovno izjavil, da sta Nemčija in Avstrija pripravljena, razgovarjati se s svojimi sovražniki o mirovni: pogojih, ako jih sovražniki predložijo. Toda angleški ministrski predsednik Asquith je na to Bethmann-Hollwegu odgovoril, da četversporazum mirovni: pogojev noče naznaniti, ker bi to izgledalo, kakor da je četversporazum premagan. Četversporazum pa še ni premagan, je rekel Asquith, in tudi ne bo, ampak vojeval se bo tako dolgo, da popolnoma in končnoveljavno sterc in uniči prusko vojaško gospodstvo.

V nečem ima Asquith prav, namreč da bi to, da predložijo mirovni: pogoje, izgledalo, kakor da je četversporazum premagan. To pa bi radi tega tako izgledalo, ker je četversporazum sedaj v tem času res premagan. Začetkoma vojske so imeli uspehe Rusi in Srbi. Ti uspehi so se že davno spremenili v si-

lovite poraze. Naši nasprotniki nimajo sedaj po skoro dveletni vojski pokazati nobenih uspehov več.

V kratkih besedah se da trenutni položaj označiti tako-le: Mi smo dosedaj zmagovalci. Vsi poizkusi, nam zadati kak udarec, se ponesrečijo, tako da se smemo smatrati v sedanjih postojankah za nepremagljive. Sedaj se gre še le za to, da svoje sovražnike, ki še nočejo ničesar vedeti o miru, pripravimo tako daleč, da bodo primorani zaprositi za mir.

Mi Avstrijci imamo svojo nalogo v tem oziru izvršiti proti Italiji in proti Rusiji. Proti Italiji jo bomo izvršili, kadar jo bomo hoteli. Italijan je sicer siten sovražnik, a nevaren nam ni. Kar se tiče Rusije, bomo mi in Nemci gotovo začeli zopet proti njej postopati, ako še dalje časa traja vojska. Popolnega miru ji ne smemo dati, da si ne izleči pridobljenih ran ter nas napade s prenovljeno silo. Toda potrebno ni, da bi morali zopet pričeti v Rusijo prodirati, kajti naš namen je tudi izvršen, ako Rusija buta v naše postojanke ter sama skrbi za svoje nadaljno kravenje.

Kako slab je četversporazumov položaj, nam kaže najboljši najnovjši zadržanje Rumunije. Sklenila je z nami in z Nemci ugodne gospodarske pogodbe, kakoršne sklepajo prijatelji s prijatelji. Rumunski državni zbor, ki je bil zaradi vseh morebitnosti in pričakovanj, čeravno brez dela, še odprt, se je zaključil. Rumunski nevarnost je za nas, vsaj za nekoliko časa, zopet odstranjena.

Močno se je pričakovalo, da bo Rusija vsled udarcev, ki jih je dobila na bojiščih, in vsled notranjih težav, delala v krogu četversporazuma z a mir. Toda vedno so se znašli novi vojni hujskači, ki so miroljubnim ljudem v Rusiji onemogočili vsak uspeh. Za to je trebalo Rusiji pokazati, da bodo za njo mirovni pogoji tem težji, čim dalje bo čakala. Državni kancelar Bethmann-Hollweg je v nemškem dr-

žavnem zboru sedaj naznanil, da ji Rusko-Poljske ne bomo več vrnili, dočim je še prej bilo to vprašanje odprto.

Srbsko, črnogorsko, albansko in francosko vprašanje pri mirovni: pogajanjih ne bo delalo velikih težav. To se razvidi tudi iz govorov angleškega ministrskega predsednika Asquitha in italijanskega zunanjega ministra Sonnina, ki sta se teh vprašanj dotaknila le mimogrede. Nemški državni kancelar jih sploh omenil ni. Srbska je končnoveljavno razdeljena med Avstrijo in Bolgarijo; črnogorsko vprašanje še je odprto, a majhnega pomena; Albanija postane samostojna, vendar z nami v tesni in prijateljski zvezi; Nemčija Franciji ne misli vzeti novih francoskih pokrajin. Najtežavnejše je belgijsko vprašanje in vprašanje nemških kolonij. In to oboje je v prvi vrsti nemško-angleško vprašanje, vprašanje nemškega ali angleškega svetovnega gospodstva.

Samostojna Belgija, naslonjena na angleške prijateljstvo, je za Anglijo neprecenljive vrednosti. Belgija in Nizozemska zapirata Nemčiji prosto pot na morje. Dokler je Belgija neprijateljica Nemčije, čuti se Anglija varno pred Nemčijo. Nasprotno pa bi bila za Nemčijo velikanska pridobitev, ako bi bila Belgija njej naklonjena ali celo v njeni oblasti. Mogoča industrijska Nemčija potrebuje svobodno pot do morja in ne tako debele deske pred morje, kakor jo tvorita Belgija in Nizozemska. Za to pri mirovni: pogajanjih ne bo nihče veliko vprašal za to, kaj misli belgijski kralj ali belgijsko ljudstvo o usodi svoje države, ampak to bo izključno vprašanje nemške in angleške velemoči. Anglija pa še je dosedaj, čeprav je morala utrpeti že veliko ljudi, denarja in narodnogospodarskega premoženja v sedanji vojski, med vsemi četversporazumovi državami najmanj prizadeta in oslabiljena. Za to se je bati, da še vojske ne bo tako kmalu konec. Kakor z Belgijo, tako je tudi z

LISTEK.

Vojne pridige v postu 1. 1916.

Z dovoljenjem ka. šk. Lavantinskega ordinariata s dne 18. aprila 1916.

VII.

Velikonočna nedelja.

Evangelij sv. Marka 16, 1—7.

Tisti čas so Marija Magdalena in Marija Jakobova in Saloma kupile dišav, da bi prišle in mazile Jezusa. In prvi dan po soboti so prišle zelo zgodaj h grobu, ko je že izšlo solnce. In so rekly med seboj: Kdo nam bo odvalil kamen od duri groba? In so se ozrle ter so videle kamen že odvaljen; bil je namreč silno velik. In so šle v grob in so videle mladeniča sedeti na desni, ogrnjenega v belo oblačilo, in so ostrmelo. On pa jim reče: Nikar se ne ustrašite! Jezusa iščete Nazareškega, križanega; vstal je, ni ga tukaj. Glejte kraj, kamor so ga bili položili! Pojdite pa, povejte njegovim učencem in Petru, da gre pred vami v Galilejo; tam ga bote videli, kakor vam je rekel!

Ko je bilo izraelsko ljudstvo v babilonski sužnosti, daleč proč od svojega sv. Siona, kjer so nekdanj obhajali s takim sijajem svoje praznike s slovesnim petjem in z radostno godbo, takrat je pri njih utihnilo petje, je zamrla godba. Psalmist (ps. 136) tako pretresljivo slika njih položaj:

„Ob rekah babilonskih, tam smo sedeli in plakali, ko smo se spominjali Siona. Na vrbo, sredi babilonske dežele, smo obesili svoje harfe“ (ps. 136, 1. 2).

Babilonci so jim sicer pravili, naj zapojejo katero sionsko pesem. Toda odgovorili so jim, da tega ne morejo v tuji deželi, v gorečem hrepenenju po domovini:

„Ako tebe pozabim, o Jeruzalem, bodi pozabljena moja desnica, Moj jezik naj mi obtiči na nebu, ako se ne spomnim tebe, Ako ne denem Jeruzalema v prvo svojega veselja“ (ps. 136, 5. 6).

Junaki! Vi ste zapustili svoj dragi dom, ki ste ga rosili s solzami žalosti in veselja, škropili s potom svojega obraza. Zapustili ste svoje ljube domače, po katerih koprnja vaša duša z neodoljivo silo. Velikonočni propovednik pa naj ubere strune, ki bi vzbudile v vaših srcih sveto pesem velikonočnega veselja: alleluja? Ali se ni bati, da tudi vi odgovorite, da ne morete peti velikonočnih slavospelov? In vendar ravno vi najbolj potrebujete velikonočnega veselja in miru v svojih srcih, vam ga prav posebno vsi iz srca želimo. Ali morete torej tudi vi občutiti velikonočno veselje? Da, z milostjo božjo ga boste tudi vi deležni, da lahko vzdiknete s psalmistom (ps. 117, 24): „To je dan, ki ga je naredil Gospod; radujmo se in veselimo se v njem!“

1. V čem obstoji velikonočno veselje? Ne morebiti samo v kakih lepih zunanjih slovesnostih in pomenljivih obredih. Poglavitno je notranje veselje, ki prihaja tiho, mirno, od zunaj neslišno. Le pogledjmo, kako je bilo pri osebah, ki so prve doživele velikonočno veselje Kristusovega vstajenja! Sv. pismo nam

niti ne poroča, da se je prikazal od mrtvih vstali Zveličar svoji deviški Materi Mariji. Vendar smemo misliti, da je božji Sin storil to svoji Materi, ki ga je spremljala do smrti na križu. In kako je bilo to snidenje? Pero je preokorno in beseda je preslaba, da bi se dalo to opisati. Srce Marijino, Kristusu tako blizu v življenju, ločeno od Kristusa vsled njegove smrti, kako je hrepenelo po Jezusu! Po tridnevni ločitvi pa je hrepenenje izpolnjeno... Marijina duša se topi veselja in miru ob Jezusovi navzočnosti. Brez zunanjih slovesnosti, kako lepa, veličajna Velika noč! — Dragi, ki si takorekoč ločen od sveta, v kakem podzemeljskem strelskem jarku ali na kaki samotni straži! Nikak velikonočni zvon te ne vabi k Vstajenju, nikak velikonočni spev ne pride do tvojih ušes! Ali bi ne hotel obhajati Velike noči kakor Marija, brez hrupa in šuma, tiho, mirno? Glej, skoro zapuščen od sveta, nisi zapuščen od Jezusa! Nasprotno! Ravno k tebi bi tako rad prišel vstali Zveličar. Le imej hrepenenje po njem! Jezus pride k tebi! Tako snidenje bi ovrhal le smrten greh. Toda tudi ta bo uničen v plamenu goreče ljubezni do Jezusa: s popolnim kesom nad grehi, s trdnim sklepom, se jih spovedati pri prvi priliki, ti Bog odpusti grehe. Tvoja duša lahko hiti Jezusu nasproti, v njegovo naročje, v njegov objem. In Jezus bo dahovno obhajal pri Tebi Veliko noč, on, ki pravi tebi prav posebno in prisrčno: „Željno sem hrepenel jesti to velikonočno jagnje z vami“ (Luk. 22, 15). Prijatelj, ali ni to zate srečna Velika noč? Marsikateri človek bo doma morebiti slišal velikonočni zvon, bo videl velikonočne zunanje slovesnosti, a njegovo srce je prazno, brez božje ljubezni: mrlič sredi življenja, sredi

nemškimi kolonijami, to je izključno vprašanje, ki se bo in mora urediti le med Nemčijo in Anglijo.

Bolgarija ima sedaj, odkar se je naše razmerje do Rumunije zboljšalo, svojo glavno nalogo, da pazi na sovražnike pri Solunu. Te dni, ko se je na Rumunskem vršil preobrat, so Francozi in Angleži pretili s prodiranjem izpred Soluna. Kdor je vedel, kaj se je godilo v Bukareštu, se je tem grozjnam le smejal. Sedaj pa po diplomatskem porazu četverosporazuma v Bukareštu ni niti na enake groznje misliti. Bolgari sami pa tudi ne bodo prodirali, ker Grčija ne želi, da mi pridemo z ofenzivo v njih deželo, pač pa, ako začne sovražnik ofenzivo in ga mi natočemo ter zasledujemo. V tem slučaju smemo stopiti tudi na grško zemljo.

Turčija ima v sedanji vojski sila težavno stališče, ker do treh bojišč, močno oddaljenih od turškega središča Carigrada, nima železnic. Za to se tudi vsa vojaška podvzeta v Kavkazu, Mezopotamiji in Egiptu skrajno počasi razvijajo. Rusija je dosegla v Kavkazu uspehe, ker ima do tje železnice. Sedaj pri nadaljnjem prodiranju pa tudi njej manjkajo železnice, kakor Turkom in za to tudi ni nič več slišati o novih ruskih uspehih v Kavkazu.

Po našem nemerodajnem mnenju še nismo blizu miru. Vremenik, na katerega se mora gledati, je razmerje med Nemčijo in Anglijo, in to še ne kaže — na mir.

Zopetno prebiranje letnikov 1866 1897.

Z Dunaja se uradno poroča:

Da se že sedaj za poznejše potrebe zagotovi dovolj nadomestila za armado na bojišču, se bodo z razglasom, ki bo v bližnjih dneh izšel, pozvali rojstni letniki 1897 do vstevši 1866 k ponovnemu prebiranju. K temu prebiranju bodo razun tistih, ki so v razglasu izrečno odvezani od prebiralne dolžnosti, morali priti vsi črnovojniki omenjenih letnikov, brez ozira na to, ali so že dosedaj bili podvrženi prebiranju, ali če so že bili pri prebiranju. Čas za prebiranje je določen v dobi med 22. majem in 29. julijem 1916. Spособni črnovojniki pa se najbrž ne bodo poprej vpoklicali, dokler ne bodo glavna žetvena dela končana. Črnovojniki, ki pripadajo 2. pozivu (42-50letni) se bodo do nadalje uporabljali samo za zaledje, da tam v etapnih zbirališčih nadomestijo mlajše moštvo, ki je še sposobno za službo na fronti. Nadaljne podrobnosti o tem prebiranju bodo označene na tozadevnih razglasih.

Spremembe v živinski kupčiji.

Vlada določila višje „primerne“ cene.

V zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ opozorili naše čitatelje na novo uredbo glede prodaje in nakupa živine. Ko se bo graška živinska vnovčevalnica popolnoma uredila, bo smela samo ista na Štajerskem živino nakupovati in dalje prodajati. Jasno še ni, ali bodo po tej novi uredbi živinski sejmi odprav-

vstajenja! Vojak Kristusov, ali ti ne obhajaš lepše Velike noči?

2. Ali pa pogledaj prizor današnjega sv. evangelija! Te pobožne žene so imele trdno vero v Jezusa, niso se bale Jezusovih sovražnikov in so hotele v svoji gorečnosti storiti Jezusu tak lep čin ljubezni, lotoč ga maziti. In kako velikodušne so kupile! Svojo požrtvovalnost kažejo tudi v tem, da si še po noči ne dajo miru, ampak zapustijo v temi jeruzalemsko mesto in gredo na Kalvarijo. Le to jih muči, če radi kamna ne bi mogle izkazati mrtvemu Jezusu svoje ljubezni. Ko pa pridejo h grobu, je solnce ravnokar poslalo svoje prve žarke proti Kalvariji, kamen pa je bil odvaljen. — Prijatelj v vojaški suknji! Ali si podoben tem ženam? O, morebiti nisi bil, vsaj prej ne, ko si bil doma in se ti je dobro godilo. Kako trhla je bila tvoja vera, kako slaba tvoja ljubezen do Jezusa! Na tvojem sreču je bil tako silno velik kamen, da ti je zabranil vstop k Jezusu. Pa prišla je vojska. Gospod Bog ti je začel govoriti z močnim glasom med vojnim gromom in ognjem, kakor nekaj Izraelcem s Sinajske gore. Večnost ti je stopila tako živo pred oči, da si spoznal, da človek ni ustvarjen za ta svet, ampak da je bivanje na zemlji le priprava za večnost: spoznal si, „da nimamo tukaj obstoječega mesta, temveč iščemo prihodnjega“ (Hebr. 13, 14). Po tem spoznanju si uravnal svoje življenje. Kamen, ki je obteževal tvojo vest, ti je odvalila v zakramentih sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa zopet oživljena vera in zopet ožarjena ljubezen do Boga. Od doma si šel v vojsko morebiti v temi mlačnosti in brezbriznosti za večne reči. Kaka svetloba pa je zdaj v tvojem

ljenu ali ne, ali se bodo nove uredbe glede prodaje in nakupa živine nanašale na vse vrste živine: pitano, plemeno in vozno živino, ali tudi na svinje, teleta in konje itd. Ko bomo o celi zadevi dobro poučeni, bomo natančneje poročali. Težko je tudi že sedaj zavzeti stališče, ali bo nova uredba kmetu-živinorejcu v korist ali ne.

Dne 12. aprila 1916 pa je izdala c. kr. štajerska namestnija važno odredbo, ki bo gotovo zanimala vsakega slovenskega živinorejca. Določila je namreč višje „primerne“ cene za živino, kot so bile do sedaj v veljavi. Naše dosedanje živinske cene so bile v primeri s cenami v drugih deželah ali pa v primeri s cenami na graškem in dunajskem živinskem trgu zelo različne. Vzamimo n. pr. samo debele vole. Dosedanja najvišja cena, ki jo je smel živinorejec zahtevati za 100 kg žive teže, je bila na Štajerskem 240 K. Če si zahteval več, ali če si za par vinarjev dražje prodal, si smel vsako uro pričakovati, da te bo c. kr. državno pravdnništvo zasledovalo radi draženja. V Gradcu pa se je smelo vole, ki so se na ostalem Štajerskem nakupili za 230 do 240 K ali pa še nižje, svobodno prodati na tamošnjem živinskem se mu za 300 do 332 K 100 kg žive teže in mnogokrat se dražje, ne da bi radi tega bil prodajalec ali kupec obsoben radi draženja. Razlika med cenami v ostalem delu dežele in onimi v Gradcu je torej bila od lanske jeseni sem vedno 80 do 100 K pri 100 kg, to se pravi, ako je dobičkaželjni mešetar nakupil v naših okrajih vole, je samo pri enem paru volov, ki so bili težki približno 1400 kg, lahko brez kazni zaslужil 1000 do 1400 K. Še večja pa je bila do sedaj razlika med našimi „najvišjimi“ ali „primernimi“ cenami in cenami na dunajskem trgu. Poročilo z dne 17. aprila pravi, da so se prodajali na Dunaju voli celo za ceno 411 do 430 K 100 kg žive teže. Najslabši (suhi) voli so se prodajali ta dan po 290 do 380 K 100 kg.

Cene graškega in dunajskega sejma pa še nadkriljujejo cene na živinskih sejmih v Pragi. Dne 10. aprila se je plačevalo na tamošnjem sejmu pitane vole po 421 do 440 K, srednje debele in suhe po 340 do 420 K, bike po 230 do 430 K 100 kg žive teže. Iz drugih dežel. n. pr. iz Ogrske, sicer nimamo poročil o tamošnjih živinskih cenah, a kolikor nam je splošno znano, smo imeli v naših krajih dosedaj sigurno najnižje uradno določene „primerne“ cene za živino. Ali so imeli tisti ljudje, ki zavživajo meso, kaj haska od tega? Kaj še! Tako našdemo v mariborskih uradno določenih „najvišjih“ cenah, da stane boljše volovsko meso 1 kg 4 K 40 v do 4 K 60 v. Razlika med ceno živine in ceno mesa je torej 1 K do 1 K 40 v pri 1 kg.

Kmečki zastopniki in naše stanovske organizacije so vlado opetovano opozarjale na te nedostatne razmere v naši živinski trgovini. Vsi predmeti, ki jih mora dandanes živinorejec kupovati, so se podražili v ceni za 2- do 4kratno. Otrobi, ki so n. pr. stali pred vojsko 6 do 10 v 1 kg, stanejo sedaj 24 do 26 v.

Ker se najdejo skoro povsod brezvestni in hudobni ter škodoželjni ljudje, ki so ovajali živinorejce radi draženja kar v velikem, so sodnije zadnji čes imele opraviti skoro samo z obravnavami radi draženja. Ako si prodal vole, za katere bi dobil v Gradcu 300 K za 100 kg žive teže, doma za 245 K, in te je kak dobri mesar ali mešetar nato še ovadil, si bil občutno kaznovan. A še več! Zgodil se je slučaj, da je živinorejec, ki je svojega bika samo cenil 2 K 40 v 1 kg žive teže, a ga niti ni prodal, bil obsoben na denarno globo 200 K in v plačlo sodnijskih stroškov. Pa ne smemo si misliti, da so teh razmer bile mogoče krive sodnije, žandarji ali dotični škodoželjni ljudje, ki so ovajali, ampak krivda teh razmer je tičala

umu, kaka odločnost v tvoji volji in kaka blaženost v tvojem sreču! Solnce božje milosti je poslalo svoje razsvetljujoče in ogrevajoče žarke v tvojo dušo. — Žene so bile tako lepo poplačane za svojo ljubezen do Jezusa! Videle so angela, ki jih prijazno nagovori, pomiri ter razveseli z radostnim naznanilom, da je Kristus vstal od mrtvih. Kako vesela prva Velika noč za te žene! — Prijatelj! Tudi tebi bo poplačana tvoja živa vera in goreča ljubezen. Saj je „Jezus Kristus ravno tisti večeraj in danes in vekomaj“ (Hebr. 13, 8). Vzdoročen boš z veselim naznanilom, da si tudi ti vstal s Kristusom k novemu življenju. Tebi velja poziv sv. Pavla: „Bratje, ako ste vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji; hrepenite po tem, kar je zgoraj, ne pa po tem, kar je na zemlji!“ (Kol. 3, 1. 2). O blažena taka Velika noč krščanskega vojaka!

3. Pa morebiti porečeš: Vse to bi bilo prav, a zakaj moram vendar toliko trpeti v tej vojski! Predragi, ko tako govoriš, si podoben učencema, ki sta šla prvo velikonočno nedeljo iz Jeruzalema v Emavs, kakor se bere v evangeliju za Velikonočni ponedeljek. Ta dva učenca sta prej verovala v Jezusa in ga ljubila. Toda ko je Jezus trpel in umrl, sta bila obupana; mislila sta, da vendarle nič ni z Jezusom. Velike noči še nista občutila v svojih srcih. Ko sta šla tako zamišljena in zatopljena v žalost in obup proti Emavs, se jima je pridružil Jezus in ju vprašal s sočutjem, zakaj sta tako žalostna. Sočutna beseda! Kak balzam za žalostno, potrto srce! Ko sta mu povedala, da je Kristusov križ vzrok njune obupnosti, je jima razložil iz sv. pisma, da Kristusovo trpljenje ni nič nepričakanega, nikak neuspeh, am-

v prenizko določenih „primernih“ ali „najvišjih“ cenah.

Končno je cesarska namestnija vendar uvidela, da je treba spremembe cen in je z odlokom št. v. 4 1534 W. L. 81 1916 z dne 12. aprila določila sledeče „primerne“ cene, ki so stopile takoj v veljavo in se pod nobenim pogojem ne smejo prekoračiti.

Pitani ali debeli voli	do 2 K 90 v;
srednje debeli voli	do 2 K 60 v;
suhi voli	do 2 K 30 v;
debeli biki in telice	do 2 K 70 v;
srednje debeli biki in telice	do 2 K 30 v;
suhi biki in telice	do 1 K 90 v;
debele krave	do 2 K 50 v;
srednje debele krave	do 2 K — v;
suhe krave	do 1 K 50 v.

Te cene se bodo pri sodnijah odslej upoštevale kot pravilne cene pri ovadbah radi draženja. Te primerne cene po mnenju cesarske namestnije popolnoma odgovarjajo sedanjim pridelovalnim stroškom poljedelcev in sedanjim cenam mesa, radi tega mesarji nimajo prav nikake pravice, da bi odslej cene mesu zvišali.

Razlike med najvišjimi cenami, ki so bile določene dne 23. oktobra 1915 in uradno določenimi cenami z dne 12. aprila 1916, so sledeče: pri debelih volih 50 K, pri srednje-debelih 40 K, pri suhih 30 K, pri debelih kravah 30 K, pri srednje-debelih in suhih kravah 40 K, pri bikih in telicah 40 do 50 K pri 100 kg žive teže, kar se sme smatrati kot dokaj lep uspeh, ki pa še blizu ne odgovarja cenam na graškem, dunajskem in drugih trgih.

Mast, žito in živinska krma.

Tri reči bodo letos imele posebno važnost in veljavo: mast, žito in moka ter živinska krma.

Svinjsko mast že sedaj za drag denar težko dobiš, olja pa še manj. Svinjska mast stane 6 do 8 K 1 kg, olje pa liter 7 do 8 K. Zaloge so tako pičle, da bo letos po leti in proti jeseni izredno veliko pomanjkanje zabele, bodisi masti ali olja. V mestih je mnogo družin brez masti. Na prehrano ljudstva ima to dalekosežne posledice. Star pregovor pravi: „Če o-bilo zabele, je treba malo jela.“ Vsaka hrana namreč mnogo bolj izda, ako je zabeljena. Varčujmo torej že sedaj z zabelo. Ob tej priložnosti pa se obrachamo do naših gospodinj s prošnjo, da posvetijo letos posebno pozornost svinjereji. Sedaj se še lahko za to vse potrebno uredi: nakupijo prasci, nasadi obilo svinjske piče itd. Svinjereja bo letos vrgla našim kmetičam tisočake.

Enako bo letos glede žita. Preračunjeno je, da bomo izhajali z našimi žitnimi zalogami komaj do nove žetve. Listi poročajo, da bodo letos za žito nastavljen najbrž malo višje cene. Skrbimo torej, da se bo pridelalo v naših krajih dovolj žita vseh vrst. Skrbimo posebno za koruzo, fižol itd. Varčujmo tudi v tem oziru tako, da ne bo šlo nobeno zrno, noben prašek moke v zgubo, da bo pa tudi vsak rob naše zemlje zasajen s fižolom, krompirjem, bobom itd.

Posebne važnosti pa bo letos tudi živinska krma. Letos n. pr. čutijo marsikje veliko pomanjkanje živinske krme, ker so z isto v poletju in v jeseni preveč potratno ravnali. Cena senu bo letos zopet izredno velika. Da si ohranimo naš zaklad, našo živino, skrbimo že sedaj, da bomo spravili na hleve letos dovolj živinske krme. Varčevanje se bo v tem oziru letos posebno izplačalo. Cene živini se utegnejo prihodnje še povišati.

pak da je Kristus ravno s trpljenjem in s smrtjo odrešil svet ter ustanovil mesijansko kraljestvo. Svoj nauk je združil v besede: „Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to trpel in tako šel v svojo slavo?“ Kako blagodejno je vplivala ta beseda božja na njuni srci! Vzljubila sta navideznega tučca ter ga v Emavs tako lepo prosila: „Ostani z nama, ker se mračni in se je dan že nagnil!“ Pri lomljenju kruha sta ga pa spoznala. Ko je izginil, sta rekla med seboj: „Ali ni bilo najino srce goreče v naju, ko je govoril po potu in nama razkladal pisma?“ Razveseljena sta šla takoj v Jeruzalem oznanjevati Kristusovo vstajenje. Prej taka žalost, zdaj pa taka vesela Velika noč! — Dragi, ako moraš veliko trpeti, ne daj se premagati žalosti! Ljubi Bog ve za tvoje trpljenje, on ti ga pošilja, pa ne zato, da bi samo jokal, ampak da bi bil v trpljenju preizkušen, kakor zlato v ognju, in pripravljen za večno preslavljenje. Cuj sv. Pavla visoko pesem o trpljenju: „V vsem trpimo nadlogo, pa se ne plašimo, stiskani smo, pa ne omagamo, preganjanji smo, pa se ne čutimo zapuščene, ob tla smo metani, pa ne glnemo, mrtvenje Jezusovo vedno nosimo okrog na svojem telesu, da se tudi življenje Jezusovo očitno pokaže na naših telesih . . . Zato ne izgubimo poguma, ampak če se tudi ruši naš zunanji človek, se pa naš notranji prenavlja od dneva do dneva. Zakaj naša sedanja, kratka in lahka nadloga nam pripravlja neizmerno visoko, večno čast“ (II. Kor. 4, 8 sl.). Junak in učenec Kristusov! To so nauki sv. pisma. Ali se ob njem ne bo ogrelo tudi tvoje srce? Če je mračilo trpljenje dozdaj tvoj vid, da nisi spoznal Jezusa, in se še nisi veselil z njim, odpri sedaj oči! Prišel bo trenutek, ko boš tudi ti o sebi re-

Huda bo letes radi košnja. Moških koscev ne bo dobili, zaradi tega ne bo druge pomoči, nego da se naše vrle mladenke in žene že od spomladi naprej pridajo vadi o rabiti koso. Potem jim košnja ne bo slaba od rok in bodo ponosno za ele na travniku tisto znano: „Kosa je rjava...“ Da si prihranimo mnogo krme za žimo, uporabimo odslej naprej razno neškodlive zelene odpadke s polja, vinogradov in gozdov. Posebno se iz lača rezati sedaj spomladi mlado drobno vejčje z dreves in živih plotov. To vejčje se zreže in primeša k slamu ter seno in je prav izborno krmilo posebno za krave mlekarice. Rašči pomankanja delavskih moči bo sicer težavno spraviti vsake reč letos vveljaviti, a z dobro voljo bo Slovse.

Veliko delo za blagor domovine bomo vršili, ako se bomo ravnali po teh nasvetih.

Slovenski vojaki se zahvaljujejo za pridige.

Ornovojnik Martin Tržan, doma z Dobja pri Planini, nam piše dne 15. aprila z italijanske fronte:

Ob koncu posnega časa se vam moram zahvaliti za toliko lepih vojnih pridig, katere ste tiskali in nam pošiljali na naše bojne poljane, kakor tudi v zaledje.

Posebno se pa prav prisrčno zahvaljujem pred. gg. dušnim pastirjem za toliko požrtvovalnost, za toliko dobroto in za toliko tolažbo, katero ste nam pošiljali. Znaniti bi že tu ali tam kateri omagheval ali obupoval, ali prišla je sobota ali nedelja in z njo naš dobri prijatelj „Slov. Gospodar“, kateri nam je prinesel pridigo polno tolažbe in upanja. Oh kako je vsaki veren vojak željno srkal ta sveži, poživljajoči duh v se! Kako so marsikaterega te prelepe, poduka in tolažbe polne besede zopet na novo poživile in pokrepčale za nadaljno življenje v teh razburjenih časih! Kje pa naj dobi vojak tolažbe, ako ne v božji besedi, katera ga svari, uči, tolaži in spodbuja in ga tako vodi vedno po poti resnice. Sedaj ravno ve krščanski vojak pridigo prav ceniti, katere znabiti prej ni prav cenil. Sedaj šele, ko se je le malokdaj more udeležiti. Da Bog, da bi rajno sedajno vsako zrno božje besede, katere ste sejali v naša srca po „Slov. Gospodarju“, padlo res na rodovitna tla naših src in tako obrodilo stoterni sad za večno življenje. Vsem č. gg. dušnim pastirjem, kateri so se potrudili za nas, pa kličem: Bog plati!

Pa s tem še ni končano. Rad, prav rad bi še nekaj prosil, ali skoraj si ne upam, kajti utegnil bi se uresničiti pregovor: „Če ponudiš bližnjemu prst, že te grabi za celo roko.“ Ali pogum in korajžja velja! Torej ven z željo! V postnem času smo se pač preveč navadili te duhovne hrane, namreč pridig v „Slov. Gospodarju.“ Kako se jih naj sedaj kar naenkrat odvadimo? To bi bilo pač pretežavno. Prav lepo in ponižno prosim v imenu vseh, kateri so mojega mišljenja, objavljate v listu še tudi za naprej tolažbe-polne besede. Oh, kako srečne se bomo počutili, ako bomo tudi še nadalje ob nedeljah preskrbljeni z božjo besedo in sv. evangelijem!

Zato kličem zopet v imenu vseh svojih tovarišev že naprej č. gg. sotrudnikom: Bog povrni Vaš trud z najlepšim plačilom v sv. nebesih! Vsem bralcem našega „Slovenskega Gospodarja“ veselo alelujo!

kel z veseljem in s hvaležnostjo: Ali ni bilo potrebno, da sem to trpel in tako šel v svojo slavo! Zato pa povabi kljub trpljenju Jezusa k sebi, rekoč: Gospod, ostani z menoj, ker se mračim in se je dan že nagnil! Gospod bo ostal pri tebi, in ti boš z njim obhajal veselo Veliko noč, trnje trpljenja se ti bo spremenilo v cvetje veselja, kakor evlavškima učencema, tako da boš lahko rekla s sv. Pavlom: „Poln sem tolažbe, preobilno veselja imam pri vsej naši nadlogi“ (II. Kor. 7, 4). O milosti polna, blagoslovljena taka Velika noč!

Preljubiti vojaki! Tako torej tudi letos obhajajte veselo Veliko noč! Niti pogled v negotovo bodočnost naj ne greni vašega veselja! Vedno smo v božjih rokah, ali živimo ali umrjemo. V dvorni kapeli našega najvišjega vojnega poveljnika, presvitlega cesarja, je zdaj pred božjim grobom pomenljiv napis: „Smrti, kje je tvoja zmaga? Smrt, kje je tvoje želo?“ Smrt ni premagala Kristusa, smrt mu ni škodovala, ampak Kristus je šel skozi smrt v svojo slavo. Ako bi previdnost božja komu odločila konec življenja, ne boj se! Premagal boš s Kristusom tudi smrt. Ni glavno, kako dolgo kdo živi, ampak to je odločilno, kako kdo živi. Živi tako, da boš lahko rekell ob svojem zadnjem vzdihljaju, kakor sv. Pavel: „Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil; zato mi je prihranjena krona pravice, ki mi jo bo dal Gospod, pravičen sodnik“ (II. Tim. 4, 7, 8)! Skrb za tvoje drage domače prepusti njemu, ki skrbi za pčice pod nebom in za lilije na polju! V jeseni leta 1903 je umrl v 30. letu svojega življenja po kratki mučni boleznii grof Alfonz Paar v Leonišču v Ljubljani. Pri njegovi bolniški postelji je bila njegova pred kratkim mu poročena

Italijansko bojišče.

Ob celi italijanski fronti neprestano manjši boji. Kjer postanejo lahki nastopi, tam je dobe pošeno po prstih. Kmalu nastopi 12. mesec italijanske voške.

Italijanski zrakoplovec napadli Trst.

V ponedeljek, dne 17. aprila, sta priplula nad Trst dva sovražna letalca in sta z bombami ubila 2 civilni osebi, 5 pa je bilo ranjenih. Naši zrakoploveci so pregnili sovražne do Gradeža in so tam z bombe zadeli italijanski torpedni čoln.

Boji pri Doberdolu in pri Gorici.

Od 15. aprila se vrše na Doberdolu in sicer pri Selcah zopet boji za prednje postojanke. Italijanski napadi so bili vsakokrat odbiti. Pri Zagori blizu Gorice so naši dne 18. aprila odbili italijanski napad. Sovražnik je imel obšutne izgube.

Mrzli Vrh.

V četrtek, dne 13. aprila, so se naše čete na Mrzlem Vrhu polastile prednje italijanske postojanke. Odbili smo tudi vse sovražne protinapade. Pri Bovcu je naše topništvo zelo uspešno obstreljevalo italijanske postojanke. Dne 17. aprila pa so Italijani z vso srditostjo obstreljevali tolminsko območje.

Boji v južnih Tirolah.

Lahi na celi tirolski fronti srdito napadajo. Torišča glavnih bojev so: obmejna gora Coldi Lanna (izhodno od Bolcana), Suganska dolina (izhodno od Tridenta) in Ponale-cesta (zahodno od Gardskega jezera). Dne 17. marca so Italijani po srditih in neprestanih napadih razstrelili zahodni del gore Col di Lana in so udrl v popolnoma razrušeno postojanko. V Suganski dolini so naši dne 17. aprila prepodili Italijane iz prednjih jarkov. Pri tem je bilo ujetih 11 italijanskih častnikov in 600 mož. Uplenili smo tudi 4 strojne puške. Naši se Lahu s tem krepko zastavili pot v gornji del Suganske doline in proti Tridentu. Dne 13. in 14. aprila so se vršili vroči boji za naše obrambne postojanke ob Ponale-cesti. V sled silnega sovražnega ognja so naši prepustili Lahom jarke, ki so že tudi pred dnevi bili v njih posesti. Blizu švicarske meje se vršijo v gorovju Adamello manj važni boji.

Rusko bojišče.

Rusi vznemirjajo naše in nemške čete z napadi na posamezne frontine točke, sedaj tu sedaj tam. A brezuspešno. Sicer nobenih posebnih dogodkov. — Duma (državni zbor) je zaključena.

Rusija nezadovoljna z Anglijo.

Na pariškem posvetovanju četverporazumovih zastopnikov je prišlo, kakor poročča „Pesti Hirlap“, med Asquithom in ruskim zastopnikom Silinskim do mučnih prizorov. Asquith je povdarjal, da se mora odločiti usoda Evrope v Evropi sami in da morajo zato ruske armade izdatneje nastopati v Evropi. Nato

na žena, princezinja Windisch-Graetz. Teško je bilo bolniku se ločiti od sveta v najlepši dobi, v najlepših nadah. Vendar je prenašal udano v voljo božjo grozne bolečine ter molil s Kristusom: „Moj oče, ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih; vendar pa ne, kakor jaz hočem, temveč kakor ti!“ S takimi vzdihljeji je izdihnil mirno in udano svojo dušo ob globoki ginjenosti zdravnikov in bolnikov, ki so bili v njegovi bližini. Mlada vdova je bila seveda zelo potrta vsled te velike izgube, vendar pa je rekla na Dunaju svojim domačim: „Ne imela bi poguma, da bi si ga (Alfonza) želela nazaj v življenje, ker tako lepo umre človek samo enkrat.“ — Junak, če padeš ti na polju časti in slave, bodo tvoji dragi sicer žalovali. A to bo jim najlepša tolažba, če bodo prepričani, da si tako lepo umrl, da bi ne imeli poguma te želeti v življenje nazaj. V tem slučaju bi ti obhajal še veseljšo, večno Veliko noč, kjer „bo Bog obrisal vse solze od oči in smrti ne bo več, tudi ne bo več žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, ker poprejšnje je minilo“ (Skr. Raz. 21, 4). — Vsi pa, ki se po izpolnjeni nalogi vrnete v ljubo domačijo, pa boste obhajali Veliko noč doma še veliko lepše, kakor prejšnja leta. Ko so se vrnili Judje iz Babilonije, so si začeli takoj zopet zidati svetišče, da so mogli obhajati slovesno svoje priznanje. In s kakim veseljem so jih zdaj obhajali! Ko jim je duhoven Ezdra pri slovesnem shodu prebiral sv. pismo od jutra do poldneva, so se jokali ginjenosti. Tako bo tudi vaše velikonočno veselje doma še prebirači samo velikonočne propovedi, ampak iz ust svojih domačih duhovnikov boste slišali s solzami veselja in ginjenosti besede božje veselo oznanilo: alleluja!

Dr. M. Slavič.

je izjavil Silinski v imenu ruske vlade, Rusija ne more trpeti, da bi se ji določal način vojevanja v Londonu in pri zeleni mizi. Angleška in Francoska bi bili morali spoznati že davno, da se zmage ne izvojujejo z diplomatičnimi spisi, temveč s krvjo in z železom. Sploh odklanja vsaki vojaški svet od one strani, ki doslej ni prinesla dokaza, da vojaško nadkriljuje druge. Rusija se ne more bojevati le pred domačimi durmi, kakor Angleška. Ona se bori, kjer se ji zdi koristno in kjer more prioriti si kaj.

Asquith je odvrnil, Angleška je žrtvovala že ogromno za Rusijo. Uvedla bo celo splošno vojno dolžnost. A Silinski ga je zavrnil, Angleška se bori za svoje napake, Rusija za pravice. Angleška bi se bila lahko ognila splošni vojni dolžnosti, ako ne bi bila zasledovala tako nesrečne politike na izhodu. Srbski pogin je angleška napaka, ker njena diplomacija ni vedela zabraniti pristopa Bolgarske k osrednjim državam. Tudi nesrečna solunska pustolovščina gre Angleški na rovaš. Razprava, katere sta se udeležili Srbija in Francoska v prilog Rusiji, Italija in Belgija pa na angleški strani, je bila tako burna, da so jo morali prekiniti.

Francosko bojišče.

Nemci so dosegli na izhodni strani Meze dne 17. aprila zopet znaten uspeh, a do odločilne bitke še ni prišlo in še menda tudi ne bo tako kmalu. Omenjenega dne so namreč zasedle saške čete dve postojanki ob zahodni strani vasi Douaumont in so pri tem ujele čez 1700 Francozov. Vsega skupaj so ujeli Nemci v doseganih bojih za Verdun 711 častnikov in 38.155 mož.

Turška bojišča.

Rusi so baje svoje prodiranje v Kavkazu ustavili. V Mezopotamiji so Turki dne 15. aprila pri obklopi angleški trdnjavi Kut-el-Amara zopet naklostiti Angleže. V noči od 14. na 15. aprila so sovražni letalci metali bombe na Carigrad in Odrin, a so napravili le malo škode.

Laški zunanji minister govoril.

Dne 16. aprila je govoril laški zunanji minister Sonnino svoj večkrat naznanjeni govor. Govoril je mnogo, a povedal malo. Nekdanje samozavesti ni bilo več v njegovih besedah. Kje so časi, ko so laški ministri in govorniki med krupnim pritirjevanjem govorili, da si gredo po Gorico, Trst, Ljubljano in da še odtod naredijo kratak sprehod na Dunaj? Kje so časi, ko so sanjali o laškem Jadranskem morju in o laških zastavah, ki plapolajo po Istri in Dalmaciji? Dne 16. aprila je Sonnino ponižno naznanil kot laški vojni cilj: Mi se hočemo z vsemi svojimi močmi bojevati za skupno stvar in obenem zavarovati največje in najnujnejše koristi naroda. Signor Sonnino, kaj ste v dobi splošnega draženja postali tako poceni?

Srbi na macedonskem bojišču.

Od vsega početka je bilo jasno, da bo srbsko vojaštvo, ako se na Krfu odpočije in nanovo oboroži, šlo na bojišče, ki je Srbiji najbližje, torej v Valono ali Solun. Vse drugače se glaseče vesti so bile samo čenče nepoučenih ljudi. Sedaj prihaja vest, da je srbsko vojaštvo na Krfu pripravljeno, da odide na bojišče in sicer na macedonsko bojišče, kjer bi tvorilo novo levo krilo solunske angleško-francoske armade. Grčija pa še noče dovoliti, da bi srbsko vojaštvo smelo stopiti na njena tla. Toda Grčija se je sedaj še vedno morala udati. Posledica za Bolgare bo, da tudi oni podaljšajo macedonsko fronto.

Rumunski preobrat.

Ni še dolgo, ko smo se bali, da bo Rumunija dovolila ruskim četam prehod po svoji zemlji, da napadejo našega bolgarskega zaveznika. Tedaj je bilo razmerje zelo napeto, kajti mi ne bi čakali ruskega prehoda, ampak v zvezi z Nemci in Bolgari bi takoj vpadli v Rumunijo, da jo kaznujemo. Rumunija si je premislila in Rusom odpovedala. Sedaj pa so bili Rusi hudi in so ustavili ves uvoz v Rumunijo. V stiski se je Rumunija obrnila do Nemčije in do nas. Mi smo bili pripravljene, ako tudi Rumunija izvaža k nam svoje izdelke in ako pripusti med nami in Bolgarijo ter Turčijo prost blagovni promet. Rumunija je privolila in selenila z nami, Nemčijo in Bolgarijo nove gospodarske pogodbe. S tem se nam je Rumunija tudi politično zelo približala.

Angleži niso za mir.

V zadnji številki nismo mogli več objaviti zanimivega govora angleškega ministrskega predsednika

Asquitha, v katerem je odgovarjal na govor nemškega državnega kancelarja Bethmann-Hollwega. Asquith je navedel doslovno besede nemškega državnega kancelarja, da bi dokazal, da je bil namen kancelarjevih besed ta, da bi naj četverosporazum pričel z mirovnimi pogajanjmi, odločitev bi pa naj bila v kancelarjevih rokah. Asquith je nato nadaljeval: Z drugimi besedami povedano, se zahteva od nas, da bi morali mi zavzeti stališče premaganih napram zmagonosnemu nasprotniku, toda mi nismo premagani. Mi tudi ne bomo premagani. Zavezniki so se zavezali s slovesno pogodbo, da ne iščejo nobenega posebnega miru in ga tudi ne sprejmejo. Pogoji, pod katerimi smo pripravljene skleniti mir, so izvršitev namenov, za katere smo pričeli za orožje. Te smotre sem povedal že mesca novembra 1914. Rekel sem takrat med drugim, da ne maramo vtakniti meča prej v nožnico, dokler ne bo popolnoma in končno veljavno strto in uničeno vojaško gospodstvo Prusije.

Glede usode Belgije, Srbije in Črnogore je dejal Asquith, da zavezniki niso samo varuhi držav, ki so sklenile pogodbo, ampak tudi neodvisnih držav in prostega razvoja slabših dežel (glej Grško, Portugalsko, Nizozemsko!). Ni pač kaj bolj smešnega, kakor če si državni kancelar Bethmann-Hollweg prisvaja pravico, da mora Nemčija pred vsemi državami vstrajati pri tem, da se mora raznim narodom dati priložnost za prosti razvoj v okvirju maternega jezika in narodne posebnosti. Asquith je nato nadaljeval: Moj odgovor državnemu kancelarju Bethmann-Hollwegu je zelo enostaven: Zavezniki si žele in vstrajajo pri tem, da se stara Belgija zopet upostavi.

Amerika in Nemčija.

Spor med Ameriko in Nemčijo zaradi bojevanja podmorskih čolnov še vedno ni končan. Glasom uradnega poročila bo predsednik Severnoameriških zveznih držav poslal Nemčiji novo spomenico, v kateri bo zahteval novih jamstev za varnost ameriških potnikov. Spomenica bo naštel 65 slučajev, v katerih so bile nemški poveljniki podmorskih čolnov opustili potrebno previdnost. Spor obstoji, vojske pa se, vsaj sedaj, ni bati.

Slovenske žrtve za domovino.

— **Janez Beuc.** Iz **Studenice** pri Poljčanah: Pred par tedni smo prejeli žalostno novice z južnega bojišča, da je 19letni mladenič Janez Beuc našel žalostno smrt pod velikim sneženim plazom. Sneg je nemrež pokrtil barake, v katerih je bilo večje število vojakov. Bil je vzgleden in priden mladenič, priljubljen vsakemu, ki ga je poznal. Odkar je bil poklican pod orožje, je vedno rad pogosto pisal svojim starišem in jih tolažil ter se priporočal v molitev. Slalike: Ti naj bodo večne sanje! Na svidenje tam nad zvezdami!

— **Franc Bortič in Andrej Požar.** Kapela pri Brežicah: Povsod se bodo poznale rane, ki jih tako neusmiljeno seka vojska. Med temi izgubami bodo tudi naša katolško-narodna društva bridko pogrešala vrle, v boju padle člane. Tako sta padla od naše župnije dva vzorna mladeniča, uda in bivša odbornika katoliškega slovenskega izobraževalnega društva: Franc Bortič iz Kapel na severni fronti in sedaj v marcu Andrej Požar iz Podvin, prvi 22, drugi 20 let star, prvi sin-edinca, oba pa sinova, o katerih trdijo neutežljivo žalostni stariši, da jih nista nikdar žalila. Andrej Požar je kot gorski topničar prehodil vso Srbijo, Črnogoro in Albanijo, a sedaj mu je kruta bolezen utrgala nit življenja. Pokopan je v Lješu v Albaniji. Ubogim starišem naj usmiljeni Samaritan Bog ohladi pekoče rane njihov žalostnega sra.

— **Franc Slokan.** Radomerščak pri Ljutomeru: Naša občina je že zopet izgubila krepkega in delavnega mladeniča, namreč Fr. Slokana, poddesetnik pri črnovojniškem bataljonu št. 52. Vojskovec se je v začetku vojne najprej v Galiciji in ko nam je napovedal verolomec vojno, pa proti Lahnu. A tu je dobil nevarne rane, vsled katerih je izdihnil v bolnišnici v Gorjanskem pri Sežani dne 11. februarja svojo junaško dušo. Pokopan je torej v slovenski goriški zemlji. Počivaj mirno in raduj se v nebeskem rajju, ker prejmeš plačila za svoja junaštva. Starišem, ki so izgubili z njim edinca, naj tolaži zavest, da je umrl Francček za dom in za cesarja. Naj v miru počiva!

— **Anton Zabukovšek.** Iz **Dramelj** pri Celju se nam piše: Naš pridni organist Anton Zabukovšek je dne 18. avgusta 1915 žrtvoval svoje življenje za cesarja in domovino, zvest ji do smrti. Lotila se ga je huda bolezen in v par dneh je preminul. Njegovi tovariši so poročali, da leži na pokopališču neznanega imena. Bodi mu tuja zemljica lahka! Padli je bil vse svoje življenje vesel, z vsakemu prijazen; služboval je na sosednji fari Ponikva, kjer se ga še vsi farani spominjajo kot „pridnega Tončka.“ Na željo starišev se je preselil domov v Dramlje in doma prevzel službo organista. Izvežbal je domači pevski zbor fantov in deklet. „Ne sina ne hčere po Tebi ne bo, dovolj je spomina, Te pesmi pojo!“

Raznoterosti.

* **Sveti obred umivanja nog** so prevz. gospod knezoškof danes na Veliki četrtek izvršili pri dvanajstih starčkih, katerih imena so: Matija Kaschau (87 let star), Matija Eiletz 83, Martin Hietzl 82, Štef. Merkun 81, Ignac Hutter 81, Leopold Hönigmann 81, Janez Kramberger 80, Matija Gorjanc 80, Jan. Zecner 78, Feliks Graber 78, Janez Kolar 77, Jak. Mahajnc 78. Skupna starost teh „apostolov“ znaša 966 let. — V mariborski stolnici se bodo od četrta naprej vršili cerkveni obredi po sledečem redu: na Veliki četrtek po oldne ob 5. uri zadnja postna pridiga (dr. Medved), nato križev pot in litanije Kristusovega trpljenja v kapeli sv. groba; na Veliko soboto ob 1/8. uri zjutraj blagoslovljenje ognja in krstne vode, nato sv. maša. Vstajenje se vrši ob 6. uri zvečer z običajno procesijo in zahvalno pesmijo. Na Velikonočno nedeljo ob 6. uri zjutraj tilha sv. maša, nato blagoslovljenje kruha, ob 7. uri sv. maša z blagoslovom, ob 10. uri vhod prevz. g. Knezoškofa, nato pridiga, po isti pontifikalna sv. maša s podelitvijo apostolskega blagoslova. Popoldne ob 4 uri pridiga in slovesne večernice.

* **Pogreb č. g. Ivana Markešek** se je vršil 13. aprila na tezensko pokopališče. Vodil ga je preč. g. kanonik in stolni župnik Fr. Moravec, kateri mu je v stolni cerkvi, kamor se je zanesla rakev, govoril slovo. Na zadnji poti je spremljalo ranjkega nad 30 duhovnih sobratov, gojenci mariborskih srednjih šol, zastopniki društev, pri katerih je pokojnik sodeloval, in velika množica drugega občinstva. Katoliško delavsko društvo se je udeležilo pogreba s svojo zastavo. Svetila blagumu mladino ljubo večna luč!

* **Duhovniška vest.** Č. g. Josip Lončarič, kaplan v Kapeli pri Radencih, je imenovan za provizorja pri Sv. Jederti nad Laškim. — Za kaplana v Kapeli pride č. g. Friderik Strnad, kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni.

* **Cesar odlikoval slovensko mater.** Iz **Smarja** pri Jelšah se nam poroča: Tukajšnja vdova Marija Markuš ima sedem sinov in pa zeta, ki je stotnik, pri vojaki. V petek, dne 7. aprila, je doletela to priletno mater izvanredna sreča in veselje. Dobila je od presvitlega cesarja krasno podobo Matere božje z Jezusom v naročju. Na podobi je cesarska krona z inicijalijami presvitlega cesarja Franca Jožefa. Podoba je srebrna pa pozlačena in je vredna 100 K. Zraven tega še je prejela v denarju 500 K. Po kratkem, jednatem nagovoru vli. g. dekana Ivana Bolanec je blagorodni g. baron Müller, c. kr. okrajni glavar v Celju, v pričujočnosti večih gospodov v občinski pisarni izročil ta imeniten dar blagi ženi, ki je bila od veselja do solz ginjena.

* **Odlikovanja.** Cesar je podelil srebrni križec s krono na traku hrabrostne svetinje Valentinu Deleja, računskemu podčastniku I. razreda pri pešpolku št. 87, doma iz trga Rečica. — Dne 30. marca je bil na laškem bojišču odlikovan član mariborskega „Orla“, praporščak Andrej Klemenčič iz Stare-Novevasi pri Ljutomeru, z veliko srebrno svetinjo. Pridobil je isto vsled junaških činov, katere je izvedel s hrabrimi Dalmatinci, katerim je v zadnjem času dodeljen. Cela organizacija mu k odlikovanju naj-srečneše častita!

* **Podpišite četrto vojno posojilo?** Domovina nas vabi, da podpišemo četrto vojno posojilo. Podpišuje se od 17. aprila do 15. maja. Kdor ne rabi denarja, ampak le obresti, naj si kupi državnoposojilo, ki se bo na polagi izžrebanj povračevalo v letih 1922 do 1956. Kdor pa ima veliko denarja, naj si kupi zelo ugodne zakladnice, ki se bodo vrstile že leta 1923. Zakladnice se lahko kupujejo začenši s 1000 K, državno posojilo pa s 100 K. Sicer pa opozarjamo na današnji inserat, kjer so objavljena natančna določila.

* **Izredno odlikovanje ogrskih Slovencev.** — Prekmurske „Novine“ poročajo: „Ko so Rusi mesca januarja pri Toporovecu v Bukovini pričeli napadati naše čete, je posebno mnogo trpel naš zalavski 20. domobranski pešpolk. Dva dni in dve noči so bili naši neoprestano v strašnem ognju. Čez dva dni nato pa so naši prodirajoče Ruse v osmih vrstah odbili in pobili. Samo pred eno našo stotnijo je ležalo 600 mrtvih Rusov. Za to junaštvo je cela stotnija do zadnjega moža bila odlikovana začenši od srebrne svetinje I. razreda do zlata.“ — Živeli junaški ogrski Slovenci! Slovenci povsod junaki.

* **Kaj delajo ogrski Slovenci.** „Novine“ poročajo: V Küstancih je na brani ponesrečil dveletni deček Viljem Fernlin. Plezal je po brani, ki je bila na steni naslonjena, a se je prevrgla in ga ubila pod težboj. — V Sombotelju se je v bolnišnici obesil ruski ujetnik. Ni znano, kaj ga je gnalo v nesrečo.

* **Kako se ogrski Slovenci poslavljajo pri odhodu na bojišče.** V prekmurskih „Novinah“ pišejo ogrski slovenski vojaki sledeče slovo: „Mi odhajamo na bojišče; Mariji se damo v obrambo i milo mislimo na naš ljubljenski slovenski kraj, gde smo odpravili zaglednoli sunce. Bog zna sam, kje mo jo zadjokrat vidili. O ti domovina draga, koliko si nas že po vseh krajeh razposlala! Razposlala si nas v smrtno nevarnosti v šterih smo postali hrabri junaki, pripravljeni vmreti zate. O ti ljuba domovina ino narod naš slovenski, moli vsigdar za nas Jezusa i prosi Mari-

jo, naj nam pomagata v vsakšoj nevarnosti. Zdaj pa z Bogom, lepi naš slovenski kraj, z Bogom vsi naši duhovniki, z Bogom starišje i bratja, z Bogom žene, z Bogom rodbina i vsi poznaneci, to vas prosimo vse vkuper, molte za nas, ka nas Bog pripela nazaj domo. Če pa nej domo, te pa gor v sveto nebo.“

* **Kako se je „Slovenski Gospodar“ priljubil našim vojakom.** Trdnjavski predtopničar Jurij Kuko- vič, doma iz Teharij pri Celju, nam piše dne 7. aprila iz Boke Kotsrke: „Slovenski Gospodar“ je zdaj moj največji prijatelj. V mirnem času sploh nisem maral za noben list, a sedaj, ko nas „Gospodar“ tako pridno in zvesto obiskuje, mu hočem ostati vedno zvest. Celih 18 mesecev mi že nosi novice iz ljube slovenske domovine v skalnate kotsrke brike. Tukaj sva samo dva Slovenca iz Stažerske. „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ sta nama največje veselje in edina zabava. Veselo Alelujo vsem zavednim Sloven- cem in Slovenkam! J. K.

* **Pozdrav z Lovčena.** Četovodja Roman Bende, ki je bil radi hrabrosti odlikovan s tremi svetinjami, je bil poklican v Črnogoro v tamošnjo deželnoupravno službo. Z Lovčena nam je poslal dopisnico s sledečimi vrstami: Z romantičnih brd pravljicega Lovčena vsem prijateljem in znancem v domo ino najlepše pozdrave! Iz Cetinja pridem v neko okrožno poveljstvo, odkoder Vam pišem več. Tu je jako ugodno vreme.

* **Iz Bovške doline.** Srečne in vesele velikonočne praznike želi oddelek strojnih pušk vsem prijateljem in znancem, starišem, bratom in sestram, vsem beguncem iz Bovca in okolice, kateri se nas bodo še gotovo spominjali. Bili smo nekaj dni pred vojno tukaj in videli, kako žalostno so zapuščali svoja domovja. Janez Jernejčič, četovodja; Franc Kirar, desetnik; Ivan Melik, poddesetnik; Franc Beg, J. Mandele, Karol Marolt in častniški sluga Franc Dajčman.

* **Velikonočne pozdrave** pošiljajo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, kakor tudi vsem cenjenim bralcem „Slovenskega Gospodarja“: Fr. Zorec, Jos. Vrabl, Luč. Kociper, M. Pokrivač, Roman Sagaj in Jakob Kores od c. kr. težke ruske topniške baterije št. 1.

* **Pozdrav od težkih topničarjev.** Mnogo srčnih pozdravov za Velikonoče od slovenskih topničarjev 30.5 em možnarske baterije na južnem bojišču. Mi možje in fantje se borimo za cesarja in domovino in obljublamo, da verolomni Italijan ne bo nikoli tlačil Avstrije. Jurij Holz, Sv. Jurij ob Ščavnici; Matjaž Metličar, Sv. Kungota pri Ptuj; Peter Kolenc, Velike Lašče; Ivan Drole iz Kamnika; P. Podovnik iz Radolca; Franc Mlekuš iz Koritnice; Jožef Toplak iz Podvinec pri Ptuj; Ivan Pačnik iz Mislinje pri Slovenjgradu; Martin Švent iz Dobrine pri Celju; Ivan Žagovec iz Rajhenburga; Jožef Vrabčič iz Trsta in Alojz Baumkirchner iz Planine.

* **Ptujski slovenski pionirji pozdravljajo.** K Veliki noči pošiljamo slovenski pionirji iskrene pozdrave in voščimo vesele velikonočne praznike vam očete, matere, žene in dekleta in želimo, da bi se tudi Vi spominjali na nas podpisane: Štabni narednik Alojz Berlič, doma iz Gereče vasi pri Ptuj; četovodja Josip Zelenko, doma iz Podvine niže Ptuja; poddesetnik Konrad Pukl, doma iz Gornjih Hoč pri Mariboru; poddesetnik Florijan Turnšek, doma od Sv. Vida niže Ptuja; pionirji: brata Eric in Franc Zupanič, doma iz Gereče vasi pri Ptuj, Jakob Weiss iz Trniča na Dravskem polju, Jurij Predan, doma na Pohorju pri Mariboru, Eric Selinšek, doma iz Zato- liča na Dravskem polju, Franc Jurič, doma iz Gornjih Pletarij na Dravskem polju in Leopold Doler, doma iz Velenja.

* **Slovenski topničarji iz Pole.** Vesele velikonočne praznike želimo vsi slovenski topničarji od sinje Adrije svojim domačim. Jernej Smonkar, častniški natak, doma iz Dolca pri Sv. Florijanu; Vinko Kramer, desetnik iz Petrovč pri Celju; Ant. Kaluža, iz Dola pri Hrastniku; Alojz Verzelak iz Kavč pri Velenju; Alojz Cestnik, iz Ločic na Vranskem; Anton Blatnik iz Haselberga pri Rajhenburgu; Karol Novak.

* **Slovenski mladeniči se bojuje samo Boga.** Vojaki od 47. pešpolka pošiljajo vsem zavednim Sloven- cem in Slovenkam velikonočne pozdrave in pravi- jo: Mi slovenskoštajerski vojaki se bojimo samo Boga, a sovražnika nobenega. Poddesetnik Arton Kuko- vec od Sv. Ané v Slov. gor., Anton Kodrič iz Makol in Jožef Uhl iz Maribora.

* **Pozvedovanje za vojnimi ujetniki.** Posredovalni urad za vojne ujetnike na Dunaju nam sporoča, da se lahko odslej glede naših vojnih ujetnikov v Rusiji obrača vsakdo na deželni pomožni urad Rudečega križa, ki je v stalni zvezi z glavno posredovalnico na Dunaju. Na Stažerskem se torej naj obračajo sorodniki vojnih ujetnikov, kateri ne vedo za bivališče ujetnikovo, na „deželni pomožni urad Rudečega križa pri c. kr. namestniji v Gradcu.“ Navesti se seveda mora natančen naslov ujetnika in vsi drugi potrebni podatki. Najbolje je, ako se za odgovor priloži dopisnica z izpolnjenim naslovom. Dopisovanje z ruskim Rudečim križem v Petrogradu je strogo prepovedano.

* **Skrb za invalide.** Na Dunaju se je ustanovila družba, ki ima nalogo, da da'e brezplačno nasvetje in pomoč invalidom. Ako invalid ne more priti do svojih pravic, n. pr. do polne preskrbovalnine, ki

mu gre, naj se obrne na to družbo. Naslov je: „Gesellschaft zur Fürsorge für Kriegsinvalide, Dunaj, I., Augustengasse 21.“

* **Kdo kaj ve?** Pogreša se Matija K u k o v i c. Služil je pri 15. češpolku, 2. poljski stotniji, vojna pošta št. 80. Od 8. maja 1915 ni več glasu od njega. Prosim njegove tovariše, kateri bi kaj vedeli, naj naznani očetu Filipu Kukoviču, Tolsti Vrh, pošta Kojnice. — Simčič Anton, pešec, 2. stražni bataljon, 2. stražna stotnija v Mariboru, prosim, naj se mu naznani usoda njegove žene Simčiče Jožefe, posestnice, Smartno, Gonjači h. št. 145, Gorica; zapustila je ob času, ko so udrli Lahi v vas, posestvo in se je podala k svoji sestri Radi v selu Podpoznik, goriški okraj. — Sorodniki, prijatelji in znanec prosim, da mi javijo, če ve kdo kaj o družini Petra Tinta in njegovih sosedov iz Gornjegopolja, občina Anho-vo, Goriško. Pojasnila je poslani na sledeči naslov: Ivan Tinta, četovodja, 2. kr. črnovojniški bataljon št. 30, 2. poljska stotnija, vojna pošta št. 6.

* **Izvežbanje cestarijev.** Na Štajerskem je bilo pred vojsko od države, dežele in okrajev nastavljenih čez 600 cestarijev. Sedaj je mnogo teh mest nezasedenih, ali pa jih začasno opravljajo stari in ženske. Na Češkem so se dežela, okraji in razne organizacije že sedaj začele brigati za naraščajoč cestarijev. Za to službo hoče v prvi vrsti uporabljati vojne invalide. Na travniški šoli v Hebu se bo v to svrhu vršil letos od 15. junija do konca julija podučni tečaj za cestarije-invalide. Veliko število okrajnih odborov se je že izjavilo, da bo sprejelo invalide, ki se udeležijo tečaja, v službo. Vojno ministrstvo je izdalo na vojni poveljstva povelje, da se naj zmožnim invalidom, ki so v bolnišnicah, dovoli udeležba na tečaju, in naj se jih pozneje, če se niso popolnoma ozdraveli, sprejme v bolnišnice ali v druge zavode. Vojno ministrstvo prevzame stroške tega tečaja za vojne invalide — Dobro bi bilo, ako bi se tudi pri nas kdo zavzel za izobrazbo invalidov in cestarijev.

Draginjske doklade za cestarije. Ministrstvo za javna dela je določilo, da dobe državni cestariji in drugi nižji uslužbenci državnih cest in vodnih naprav, kot stražniki rek itd., draginjske doklade v znesku od 120 do 240 K na leto.

* **Prodaja in dobava uniformskih stvari.** Drž. zakonik in „Wiener Zeitung“ objavljata ministrsko naredbo, tičejo se prodaje in dobave uniformskih reči. S to naredbo se hoče preprečiti iz varnostnih ozir, da bi nepoklicane osebe mogle nabavljati vojaške uniformske stvari. Po novih predpisih se smejo vojaška oblačila (čepice, bluze, suknje, klobuki, uniformske hlače, plašči), potem pasovi in orožje, ki se nosi ob hoku, če je vse to enako ali podobno onemu, kar rabi vojaštvo, prodajati samo pripadnikom oborožene sile, potem pooblaščenec pripadnikov oborožene sile, ali pa dobavljati po naročilu. Izjeme so dovoljene le v toliko, da se omenjene uniformske stvari smejo brez omejitve prodajati ali po naročilu dobavljati obrtnikom, ki imajo pravico izdelavati ali pa prodajati te predmete.

Vojaški testamenti. Z odredbo k splošnemu državnemu zakonu se uvajajo bistvene novdoločbe, ki so bile nujne potrebne zlasti iz ozir, na voje razmere in obilico vojaških testamentov. Pred vsem je treba vedeti, da so dve vrsti testamentov: tisti, ki imajo samo podpis zapustnika, in tak, ki jih je zapustnik sam spisal in podpisal. Glavna stvar v vsakem testamentu je, da se jasno in razločno pisi vse. Zgled: Moja zadnja volja. V popolni posesti svojih dušnih in telesnih moči drejam kakor sledi: Za dediča mojega premožnjega postavim svojega -oprogo. Dale zapuščam Datum. Lastnoročni podpis. — Ako testament in lastnoročni podpis morata biti podpisani tudi ...

Velikonočni pirhi prepovedani. Štajersko ces. namestništvo razglašajo, da je tudi letos, sleno kakor v lanskem letu, prepovedano barvati jajca o velikonočnih praznikih. Barvati, prodajati, oziroma kupovati velikonočne pirhe je torej tudi letos zelo strogo prepovedano. Tozadevne prestopke bodo kaznovali politične oblasti.

Velikonočno streljanje prepovedano. Štajersko cesarsko namestništvo naznanja z ozir, na bližajoče se velikonočne praznike, da je tudi letos prepovedano vel končno streljanje z mošnjari. Izjemna dovoljenja v posebno ozira vrednih slučajih podeljujejo politične okrajne oblasti sporazumno s pristojnimi vojaškimi oblastmi.

* **Davek na vojne dobičke.** Izšla je nova cesarska naredba, ki določa izvanredno obdačenje vojnih dobičkov tvrdk, trgovskih in obrtnih družb, kakor tudi posameznih oseb. Obdačili se bodo samo tisti čisti vojni dobički, katere so si pridobile razne tvrdke, obrtnice in trgovske družbe ter posamezne osebe za časa sedanjega vojske. Vojni dobički tvrdk, trgovskih in obrtnih družb do 10.000 K na leto se ne bodo obdačili, istotako se ne bodo obdačili vojni dobički posameznih oseb, ki znašajo manj kakor 3000 K na leto. Obdačenje vojnih dobičkov tvrdk, trgovskih in obrtnih družb se bo pričelo z 10% pri 10.000 K čistega letnega dobička, pri posameznih osebah pa s 5% pri 3000 K čistega dobička. V prvem slučaju se bo izvršilo obdačenje čistega vojnega dobička od 10 do 35%, v drugem pa od 5 do 45%. Tako bo n. pr. plačala posame-

zna oseba, ki ima na leto 10.000 K čistega vojnega dobička, 5% davka, če ima 50.000 K čistega dobička, 13%, če ima 100.000 K čistega dobička 19,5% davka, če ima 500.000 K letnega čistega dobička, bo morala plačati 33% davka itd. Javni uradniki ne bodo obdačeni, pač pa tisti zasebni uradniki in uslužbenici, kolikor letni čisti dohodki znašajo več kakor 4000 K. Izvzete od tega obdačenja so dedščine. Ta nova cesarska naredba je stopila v veljavo s 16. aprilom t. l.

Zvisanje deželni doklad na prvona Štajerskem
Po poročilu graških listov je dobil deželni odbor štajerski dovoljenje od osrednje vlade, da sme zvisati za prvo polovico tekočega leta deželne doklade na pivo za 4 krone za hektoliter.

* **Vremenska prerokovanja.** Če se ob Jurjevem krokar lahko v žitu skrije, mlatič v jeseni mnogo cepcev razbije. — Kolikor dni so žabe pred svetim Jurijem regljale, toliko dni po svetem Juriju bodo molčale. — Sv. Juri kaže duri. — Svetega Jurija muža, o kresu suša. — Svetega Jurija dež in svetega Petra suša, raduje se kmetovalcu duša. — Sveti Jurij zakuri in odpre nam duri. — Svetega Jurija dan je pravi čas, da nam rž pokaže prvi klas. — Če na veliki petek dežuje, dobro se leto nam napoveduje. — Prezgodaj toplota, potlejšnja mrzlot.

* **Staro prerokovanje.** Stare prerokovanje, ki je med vsemi narodi znano, pravi:
Kadar bo Velikonoč Marka dal,
Anton Padvanski binškošoval,
Sv. Janez molil Rešnje Telo kleče,
Tedaj bo vpil cel svet gorje.

Letos bo sv. Marko na velikonočni torek, sv. Anton na binškočni torek, sv. Janez v soboto po Telovem, forej nam to staro prerokovanje za letos ne napoveduje gorja.

* **Kako je s setvami?** Dunajski listi poročajo, da je stanje setev v celi državi, na Avstrijskem kakor tudi na Ogrskem, izredno ugodno. Zimsko žito je povsod izborna prezimilo in se je zelo krepko razvilo, tako da sta n. pr. pšenica in rž že mnogo krepkejši zrastle, kot v prejšnjih letih ob sedanjem času. Po poročilih, ki so došla poljedelskemu ministrstvu, se je jeseni in po zimi obsejalo toliko polja, da bo splošno menda samo za 10% manj zimskega žita sejanega kot prejšnja leta. Ta razlika pa je vsled dobrega prezimovanja popolnoma krita. Poleg tega pa se je sejalo letos posebno mnogo jarega žita. Na Ogrskem so se ozimne tako izborna razvile, da pričakujejo letos bogatešo in bolj rano žetev kot druga leta. Ugodna poročila prihajajo o stanju setev tudi iz Rusko-Poljske in iz Rumunije.

* **Kmečke pritožbe.** Od vseh strani nam prihajajo pritožbe, da se napredek kmečkega stanu sedaj zelo zanemarija. Po listih je n. pr. bilo čitati, kar se je tudi v uradnih razglasih razlagalo, da dobijo živinorejci potrebnih otrobov za živinorejo pri vojno-žitno-prometnem zavodu. Mnogi so potem občin prsili za te otrobe, a jih niso dobili kljub večkratnim reklamacijam, drugi pa se zopet pritožujejo nad slabo kakovostjo otrobov. Enako je glede raznih semen. Mnogi so na vse strani prsili in naročili deteljno seme, a ne dobijo niti odgovora. V tem oziru bi moral deželni odbor ali pa Kmetijska družba nastopati kot varuhinja in posebejateljica kmetijstva.

* **Pomanjkanje moke.** Iz Haloz se nam poroča: Mi Haložani ne pridelujemo žita, temveč le vino, in smc vsled tega navezani brez male izjeme kupovati zrno ali moko. Res dobimo krušne karje, pa kaj nam te pomagajo, ako moke ni mogoče dobiti. Trgovci v okolici dobe le vsakih 8—14 dni po kako vrečo moke in takrat trgovec ne ve, kaj bi napravil, ali bi jo hitro razpečal ali imel samo na ogled. Pogledali bi lahko vsi, a dobili ne in ako jo že kdo dobi, nima veliko od tega, ker je dobi tako malo, da se iz nje ni en kolaček speči ne more. In kaj je kolaček, kjer je več ljudi, ki težko delajo? In tak kolaček naj bi imela družina za celi mesec? Za Haložane se ne da toliko krušne moke, da bi prišel za vsako obitelj na 1 mesec 1 kolaček. Vsled tega je prebivalstvo primorano iti v Ptuj, s tem zgubi cel dan in slednjic še tam kaj nič ne dobi. Zgubil se je dan, raztrgali dragi čevlji, a dotični je šel lačen in brez moka domov. To je zlo! Prosimo slavno okrajno glavarstvo, naj nam Haložanom, ki ne pridelamo nič žita, da potom trgovcev v okolici več moke, da nam ne bo treba cel dan zamuditi s tem, da gremo v Ptuj. Delavcev nam itak manjka, a mi še moramo tratiti dragi čas z dolgo potjo v Ptuj.

V Gradcu vse na karte! Vlnadni komisar za mesto Gradec, pl. Unterrain, je odredil, da se more v Gradcu od dne 20. aprila naprej mleko kupiti edino na podlagi mlečnih kart. S to odredbo se izoče zagotoviti potrebno mleko za otroke, doječe matere in bolnike. Doječe matere in otroke, ki še niso dve leti stari, dobijo na dan 1 liter mleka, otroci od 2 do 6 let pol litra mleka, bolniki pa toliko, kolikor jim baš zdravnik predpiše. Liter mleka ne sme stati več kakor 40 vin.

Dovolj tobaka! Glavni ravnatelj avstrijske tobačne režije je te dni izjavil odposlanstvu trafikantov, ki se je pritožilo radi pomanjkanja tobaka, da je v Avstriji toliko surovih tobačnih zalog, da se bodo naše potrebe pokrile za leto 1916 in 1917. Težava je le pri tem, ker se surovo blago ne more sproti v potrebni množini izdelati in dati v promet. Sedaj pa se je že potrebno odredilo, da bodo tovarne mogle svoje

delo zmagati in se bodo tako tobakarji zadovoljili. Ukrenilo se je tudi vse potrebno, da se bo letos v Avstro-Ogrski nasadilo mnogo tobaka, tudi tujih, tujih vrst.

Nove najvišje cene za pridelke leta 1916. Češki listi so dobili poročilo, da se bo v najbližnjem času zasegla letošnja žetev, t. j. poljski pridelki, ki se bodo letos pridelali. Pričakuje se, da bodo cene za letošnje žito z ozir, na sedanje razmere nekoliko dražje od lanskih cen. Kmetijska zastopstva na Češkem so vložila na poljedelsko ministrstvo nujno prošnjo, da se naj k določevanju najvišjih cen za žito in druge pridelke, ki se bodo zasegli, pritegne tudi zastopnike kmečkega stanu, pred vsem pooblaščenec gospodarskih združenj, kmetijskih družb itd.

Se enkrat slana. Zadnje dni preteklega tedna je po višjih hribih in gorah, n. pr. na Pohorju, zapadel sneg in zrak se je naenkrat močno ohladil. Nevarnost je, da bo nastopila slana. Da si obvarujemo sadje in vinograde, še enkrat opozarjamo, da naj se povsod, kjer je le mogoče, pripravi takoj obilo dračja in se naj v hladnih nočeh zažge, da se tako z dimom obvaruje sadonosnike in vinograde pred uničujočo slano. Župani in člani žetvenih komisij naj vse potrebno ukrene. — V mariborski okolici so vinogradniki že v soboto, dne 15. aprila, zjutraj zažigali dračje proti slani.

* **Mlečnost krav.** Pri nas smo doslej še veliko premalo gledali na mlečnost krav in na znatni upliv, ki ga imajo bikci od dobrih mlečnih živali na svoj zarod. V Magjarovaru na Ogrskem, tam kjer je v bližini veliko posestvo nadvojvode Friderika, so l. 1901 osnovali za kmete, ki imajo simodolsko pasmo, neko kontrolno društvo, ki je natančno pazilo, koliko da ima krava mleka čez leto. Prvo leto so imele krave povprečno po 2304 litre, lani 3644 litrov. Za biko v starosti 15 do 18 mesecev od najboljših mlekaric napravijo vsako leto javno dražbo. Letos je bilo prodanih 19 bikov. Najcenejši je veljal 1200 K, najdražji 5620 K, povprečno vsak 2493 K. Ravno take uspehe vidimo na Danskem in na Nemškem. Pri enem samem biku se dognali, da je imelo čez 100 telic od njega povprečno po 400 do 500 litrov mleka več na leto, kakor so ga imele stare. Primerilo se je tudi, da je imela mlada čez 1200 litrov mleka več kakor stara. To niso slučajni, temveč pametno gospodarstvo. Tudi pri naših kravah bi se dala množina mleka zelo pomnožiti, ko bi gledali bolj na mlečnost.

Zamenjava kmečkih konj za vojaške breje kobile. Župan iz mariborske okolice nam poroča, da se je pri klasifikaciji konj v Rusah dne 6. aprila njemu zadržilo, da bi vojaška oblast bila pripravljena v posebno uvaževanje vrednih sluha za enjati breje in pripuščene vojaške kobile za kaurificirane kmečke konje. Dotični konjerejci ali lastniki konj morajo napraviti prošnjo na vojaško poveljstvo v Gradcu (k. u. k. Militärrückstand) Prošnjo naj občina potrdi. V prošnji se naj navede številka razvidnice in dan ter kraj, kjer se je konj proglašil za sposobnega.

Zasebni poštni zavoji vojakom na bojišče. Trgovinsko ministrstvo naznanja, da je odslej naprej prepovedano, pošiljati zasebne poštno zavoje vojakom na bojišče na sledeče vojne pošte: št. 25, 31, 53, 59, 67, 77, 80, 90, 96, 97, 107, 108, 130, 143, 154, 155, 158, 160, 201, 232, 504 in 506.

* **Tri solnce.** „Horacke Listy“ poročajo: Dne 2. aprila med 4. in 5. uro popoldne je bilo videti na nebu na straneh zapada očega solnce še dve drugi solnci, s kosi širokega kroga, v čegar središču je bilo pravo solnce. Pojav je trajal do solnčnega zapada in je imel mnogo občudovalcev, ki so si ga različno razlagali in ga spravljali v zvezo s sedanjimi s etovnimi dogodki. V resnici pa nimajo take in enake prikazni na nebu prav nobene zveze z dogodki na raznih bojiščih.

* **Zenstvo po vojni.** V Nemčiji vsestransko razpravljajo o predlogu, da se po vojni tudi za ženske uvede obvezna domovinska služba. Vsaka zdrava ženska mora eno leto služiti v javni državni službi, ki je primerna ženskemu spolu: v bolnišnicah, v kuharskih šolah, otroških vzgojevaliških, vzornih gospodarstvih itd.

V Nemčiji prenehalo 3000 časopisov. Od začetka vojske do dne 1. aprila t. l. je prenehalo izhajati v Nemčiji zavsem 3000 časopisov, deloma ker primanjkuje delavcev, deloma pa zaradi tega, ker so cene za časnikarski papir v Nemčiji sploh silno narasle.

Poso ilnica v Mariboru
(Narodni dom)
sprejema prijave za
četrtvo vojno poso ilo.

Dopisi.

* **Maribor.** Dne 17. aprila je umrl trgovski pomočnik Franc Lepej, sin krojaškega mojstra Lepeja. — 18letni Oton Radich in Josip Bagary sta pri trd-

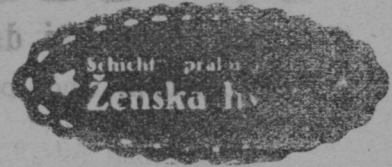
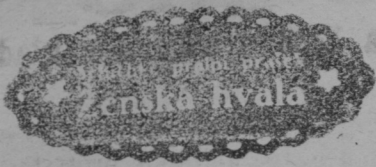
Manufakturno-trgovina J. FAULAND v Ptujju senajbolj priporočila.

Schicht-Perilo — Bojno-Perilo.

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralnim praškom „Zenska hvala“. Peri tedaj mnogo daljše kakor običajno. Samo malo mila — najboljšo Schichtovo milo znamka „Jelen“ — se je potrebno, da se najlepše perilo dobi.

Prištedjuje posel, čas, denar in milo.

Dobiva se povsodi!

Onimol je najboljšo sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši

Dobiva se povsodi! 708

Dobra samostojna kuharica, katera zna za domačo in gostilno dobro kuhati, se sprejme pod dobri pogoji pri Franci Seisen-u v Ljutomeru. 241

Sprejme se učeska 14—16 let stara pri g. Krejcar Marija, šivilja Ruše. 245

Malo pesetive v kamniški ali brestniški legi, se išče v rakcu. Dojdi pod navedbo cene na „Solčna lega“ št. 229 upravištvo Slov. Gospodarja.

Kuharica,

veleka gospodinja in gojedelstva, želi primerno službo. Nastav pri upravištvo pod „Kuharica št. 259 (86)

Učeska

sprejme takoj Franjo Duchek svečar, Maribor Viktringhofgasse. 92

Dvnadstropna hiša z velikimi stanovalni v celoti, da ka prosta nese na leto 82 6 K, se prodaja. Lahk plačilni pogoji. Cena 40.000 K. Več pod „Hiša 192“

Kdor hoče

za sv. vinograd lepo, modro, dobrovkorenjeno, zdravo in sortirano celjevo trsje najboljših vrst, naj se ogleda in imeno ali pisмено pri tretarju Francu Strojcu v R. t. na p. Jaršci pri Ptujju. 170

Novozidana hiša,

stavka pr. sta, na Teznu, s 5 sobami 4 kuhinje, perilna kuhinja, stodeneč, lepa dviga. Cena 18 000 kron. — Hiša brez njive, veliki vrt, drugo v. e. kakor pri prvi. Cena 9000 K. Tezno št. pri gos. Raznar. 153

Hiša

novozidana 2 nadstropna v mestu, do davka prosta, velik vrt, stavka plačajo na leto 2682 kron. se prodaja pod lahimi plačilnimi pogoji za 80.000 K. Več v upravištvo pod „Hiša 50 600 Maribor“. 190

Hiša

na voglu novozidana 2 nadstropna s prodajalno, v mestu, do davka prosta za s sanarino se dobi na leto 20 0 K. Lahki pogoji. Cena 52 60 K. Nastav v upravištvo pod „Davka prosta št. 191. Maribor“. 190

Vila

novozidana z 8 sobami, 4 predob., 4 kuhinje s vodo. Veliki vrt v Mariboru. Lahki pogoji. Cena 28 000 K. Več v upravištvo pod „Vila 172.“

Prodajna hiša v Gaborju pri Celju pod jako ugodnimi pogoji. Pojasnila daje J. Ž. št. št. 107, po sestnik v Š. Jurju na juž. c. 151

VABILO na redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Konjicah, reg. zadruga s neom. zavezo, ki se vrši v nedeljo dne 30. aprila 1916 ob 3. uri popoldne v posojilni sobi v Konjicah.

DNEVNI RED:

- 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1915. 4. Nadomestna volitev v načelstvo. 5. Nadomestna volitev v nadzorstvo. 6. Sucičajni st.

Ako bi ta občni zbor ob 3. uri ne bil sklepčen, se pol ure pozneje v istem prostoru in o istem dnevnem redu vrši drug občni zbor, kateri bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov. Načelstvo. 25

VABILO na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Št. Ilju v Slov. goricah

reg. zadruga s neom. zavezo, ki se vrši v nedeljo dne 7. maja 1916 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih.

- Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Nadomestna volitev dveh članov načelstva. 4. Odboritev rač. zaključka za l. 1915. 5. Razdelitev čistega dobička.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se po določenih zadruginih pravil pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor, Kmečke hranilnice in posojilnice na tu ah, reg. zadruga s neomejeno zavezo

kateri se vrši v nedeljo, dne 30. aprila 1916, po rani službi božji v župnici. DNEVNI RED:

- 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odbritev računskega zaključka za leto 1915. 4. Sucičajni st.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se po § 32 zadruginih pravil pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom drug občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati. 275

Ako naročite

- in to nemudoma dobite, če ste avstrijski ali ruski vojak, če ste ogrski ali srbski vojak, če ste vojaki v avstrijski vojski, če ste vojaki v ruski vojski, če ste vojaki v srbski vojski, če ste vojaki v ogrski vojski, če ste vojaki v turški vojski, če ste vojaki v italijanski vojski, če ste vojaki v japonski vojski, če ste vojaki v ameriški vojski, če ste vojaki v drugih vojskah.

12 žrebani vsako leto, glavni dobitki 180.000 K, dobite igralno pravico do dobitkov ene taršje srečke v vrednosti do 1000 frankov popolno na zaenaj. Pojasnila in igralni azrti pošilja brezplačno. Srečkovno zastopstvo 15, Ljubljana.

Dobri delavci se sprejmejo.

Plačilo za uro 40 do 55 vinarjev. Delovni kraj: Kapfenberg. Delovna doba 10—11 ur. Stanovanje v baraki. Kuharja daje tvrdka. Živež se po ceni oskrbi. Vožnja po železnici prosta. Odhod na Velikonočni torek popoldne iz Celja in z istim vlakom iz Poljčan. Naznaniti se je v Celju, Lisca 46 in v Poljčanah v Gornjih Poljčanah št. 27. 277

Žvepleno zdravilno kopališče VARAŽDINSKE TOPLICE

(Hrv. št. 10) Železniška, poštna, telefonična in brojavna postaja. Novi zdraviliški hotel z električno razsvetljavo. Sarslavni radioaktivni žvepleni virec +58° Celzija se priporoča pri protimu, revmatizmu, išijašu etc. Pitno zdravljenje pri trdovratnih boleznih v vratu, goltancu, prsi, jetrih, želodcu in črevesih. Električna masaža, glinasta, ogljikova, kislina in solna kopanja. Celo leto odprto. Divna okolica. Moderna oprema. Vojška godba. Zdraviliški zdravnik: dr. J. Lechert. Pogoji brezplačno. 3 M

Kostanjev les kupuje

proti gotovini tvrdka Vinko Vabič, Žalec pri Celju. Obvezne ponudbe za oddajo do konca julja za cele vigone z navedbo postaje, kjer se blago naklala in cene za 100 kg vpslati takoj. 252

Vsako množino kuhinjskih in mesarskih kosti kupi po najboljših cenah trgovina F. Confident, Zavodna, Celje. 21

„ADOL“

alpski zeliščni linciment.

Najboljše bolečinu utihujajoče sredstvo za vse vrste bolečin.

Mestna lekarna „pri c. k. ortu“

Friderik Prull,

Maribor, Glavni trg, zvečer od 7 do 9 ur.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnega nakupa zanesljivih in kaljivih semen, na primer: domače detelje, nemške detelje (lucerne), pese rumene in rudeče, trave sploh vseh semen, kakor tudi vrtnih in cvetličnih od znane tvrdke Mauthner, ki se dobijo pri domači tvrdki

Ivan Ravnikar, Celje

Zahvala.

Celo poru ja imo, da nas je naša blaginja in dobra mamika, gospa

Matilda Kovačič roj. Antauer

v sobo dne 15. aprila 1916 ob 1/2 5 popoldne v 61. letu svoje starosti v našo neznanost žalost vsled srčne kipi nečakoma za vselej zapustila.

Nepozabno, svojemu pred pol letom pademu sinu Mrkotu slededno, smo v torek, dne 8. aprila 1916 predpoldne po dovršenih cerkvenih opravilih a domačem pokopališču na tr. zemlji k večnemu počitku izročili. Dokaj prerano umrlu priporočamo v blagi spomin in molitev!

Sv. Trojice v Slov. gor., dne 18. aprila 1916

Jakob Kovačič, nečelji soprog, Vito Kovačič, ar. stonik v Gradcu; Matjaž Kovačič, kad. asp. v Dobju; in va Bogomir Antauer, st. lar v Raigou; Alena Antauer, ingeni r v Gradcu, brata.

Podpisani nznana jo v globoki žalosti vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tož o vest o smrti prelube in preduore matere, tašče, stare matere gospe

Jozefe Porekar,

zdravnikove vdove in posestaloa,

katera je v pondeljek 10. aprila po daljši bolezn, previdena s sv. zakramenti za umirajočo v 86 letu mirno v Bogu zaspala. Pogreb se je vršil 12. aprila ob 8 uri zaran od hiše žalosti k večnemu počitku na domači mirodvor. Sv. maše za dušico brale se bodo v mal-med. župniški ce kvi. Srčna hvala vsem tolažnikom in sremjevalcem.

Mala nedelja pri Ljutomeru, 12. aprila 1916

A t n Porekar

naluš, sedaj stotnik pri c. k. prost. strel.ih v p. sin;

Jozefa Porekar udovljena Razlag hči.

Angela Porekar r. j. Asb cher, sinaha.

Anton Porekar

c. k. črnorjajni poddesetnik u. bojaem polju.

Vadco Porekar, eni. prostor. Angelia Porekar, univ. kand. 5. leta.

Con Porekar, četrtovolec. V tr Porekar, treješolec.

Josip Razlag, črnvojnab, vsaki in vaukinje. 268

PROSPEKT.

Četrto avstrijsko vojno posojilo.

Davka prosto 5 1/2% ni amortizacijski državni
zajem in davka proste 5 1/2% ne zakladnice.

RAZGLAS.

Po cesarskem ukazu od 4. avgusta 1914, drž. zak. št. 20 zadevajoč izvršitev kreditnih operacij v svrhu plačila stroškov za izvanredne vojske priprave povodom vojskih spletk se izda kot

Četrto avstrijsko vojno posojilo

I. štiridesetletni davka prosti 5 1/2% ni amortizacijski заем in II. davka proste 5 1/2% ne, dne 1. junija 1923 vračljive zakladnice.

Skupni iznos posojila se bode določil na podlagi uspeha, katerega bode imela javna subskripcija.

I.

Davka prosti 5 1/2% ni amortizacijski državni заем je razdeljen v serije po 5.000.000 kron in se izdaja v kosih po 100, 200, 1000, 2000, 10.000 in 20.000 kron. Datirani so kosi dne 16. aprila 1916, imajo vtisnjen posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in protipodpisa predsednika in enega člana državnozbornske kontrolne komisije za državne dolge. Izdani so v nemškem jeziku, bistvena vsebina pa je dodana tudi v deželnih jezikih.

Zadolžnice se glase na imetnika, se obrestujejo po 5 1/2% letno i. s. od 1. junija 1916 začenši v polletnih obrokih dne 1. junija in 1. decembra vsakega leta po dospelosti. Opremljene so zadolžnice z 23 kuponi, kojih prvi zapade 1. decembra 1916, in s talonom, s katerim se svoječasno pri blagajni državnih dolgov morejo prjeti nadaljni kuponi, ne da bi se za iste zahtevalo kake stroške ali pristojbine. Obresti od 16. aprila do 31. maja 1916 se povrnejo obračunskim potom.

Zajem bode vrnjen v nominalni vrednosti in poravnani v letih 1922 do 1956 potom zrebanj, za koje so se določile približno enako povračilo obrestij in kapitala vsebujoče anuitete. Zrebanje se vrši po serijah (5.000.000 K) decembra vsakega leta, prvo zrebanje v decembru 1921; izplačilo se izvrši 1. junija, ki sledi zrebanju. Izžrebane serije se bodo vsako leto kmalu po zrebanju razglasile zajedno z zaznamkom onih serij, iz katerih bi bili razvidni zastanki.

Obrestovanje v povračilo zapadlih državnih zadolžnic prestane z onim dnem, ko zapade glavnica.

C. kr. finančnemu ministru je pridržana pravica, da od 1. junija 1926 začenši zrebanje vsako rat ojači ali pa se neporavnani znesek zajma izplača brez zrebanja, pri čemur se mu je pa držati trimesečnega odpovednega roka. Odpoved je prijavit v uradnem listu „Wiener Zeitung“.

Izplačevanje obresti in povračilo glavnice državnih zadolžnic se izvršuje brez vsakega davčnega, pristojbinskega ali drugega odbitka proti temu, da se dospeli obresti kuponi, ozir. državne zadolžnice izročijo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju. Obrestni kuponi zastarajo v še tih letih, izžrebane ali odpovedane zadolžnice v 30 letih, računano od dospelostnega roka.

Promet z davka prostim 5 1/2% ni amortizacijskim državnim zajmom ni podvržen efektno-prometnemu davku.

II.

Davka proste 5 1/2% ne zakladnice se glase na imetnika in so izdane v kosih po 1000, 5000 in 50.000 kron; datirani so z dne 16. aprila leta 1916 in imajo vtisnjen posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in protipodpisa predsednika in enega člana državnozbornske komisije za državne dolge. Izdani so v nemškem jeziku, bistveni obseg vsebine je dodan tudi v deželnih jezikih. Državne zakladnice se obrestujejo letno po 5 1/2% in sicer začenši s 1. junijem 1916 v polletnih obrokih dne 1. junija in 1. decembra vsakega leta po dospelosti, vrnjene bodo dne 1. junija 1923. Kosi so opremljeni s 14 kuponi, kojih prvi zapade 1. decembra 1916. Izplačevanje obrestij in povračilo glavnice se izvrši brez davčnega, pristojbinskega ali kakega drugega odbitka proti temu, da se dospeli obrestni kuponi, ozir. zakladnice izročijo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju. Obresti od 16. aprila do 31. maja 1916 se poravnajo obračunskim potom.

Zahteve iz zakladnic zastare glede obrestij v 6 letih, glede glavnice v 30 letih, računano od dospelostnega roka.

Promet s 5 1/2% nimi zakladnicami ni podvržen efektno-prometnemu davku.

Dunaj, dne 16. aprila 1916.

C. kr. finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Subskripcija se začne 17. aprila 1916 in se zaključi v ponedeljek 15. maja 1916 ob 12. uri popoldne.

Podpisovanja sprejemajo sledeča mesta:

C. kr. pošto hranilnični urad na Dunaju in vse njegove biralnice (c. kr. poštni uradi), vse državne blagajne in davčni uradi, Avstro-ogrška banka glavni zavod na Dunaju in njene podružnice v Avstriji, v Bosni in Hercegovini, in njena ekspozitura v Lublinu, dalje:
Anglo-avstrijska banka, Dunaj,
Dunajsko bančno društvo, Dunaj,
C. kr. priv. splošni avstrijski zemljiško-kreditni zavod, Dunaj,
C. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt, Dunaj,
Splošna depozitna banka, Dunaj,
Nižje-avstrijska eskomptna družba, Dunaj,
C. kr. priv. banka avstrijskih dežel, Dunaj,
Banka S. M. pl. Rothschild, Dunaj,
Union-banka, Dunaj,

Jadranska banka, Trst,
C. kr. priv. splošna prometna banka, Dunaj,
Banca Commerciale Triestina, Trst,
Banka za Tirolsko in Predarlško, Inomost,
Banka za Gornjo-Avstrijo in Solnograško, Linec,
C. kr. priv. bančna in menjalnična delniška družba „Merkur“, Dunaj,
Bieliško-Bialska eskomptna in menjalniška banka, Bielic,
Češka eskomptna banka, Praga,
Češka industrijska banka, Praga,
C. kr. priv. češka Union-banka, Praga,
Gališka banka za trgovino in obrt, Krakov,
Industrijalna banka za kraljestvo Galicijo in Vladimirijo, z veliko vojvodino Krakov,
Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana,
Deželna banka kraljestva Češkega, Praga,

Deželna banka kraljestva Galicije in Vladimirije, z veliko vojvodino Krakov,
Kmetijska kreditna banka za Češko, Praga,
C. kr. priv. moravska eskomptna banka, Brno,
Moravsko-Ostrovska trgovska in obrtna banka, Moravska-Ostrova,
Avstrijska industrijska in trgovska banka, Dunaj,
C. kr. priv. štajerska eskomptna banka, Gradec,
Osrednja banka čeških hranilnic, Praga,
Dunajska lombardna in eskomptna banka, Dunaj,
Osrednja banka nemških hranilnic, Praga,
Živnostenska banka, Praga,
in pri njih tuzemskih podružnicah ob uradnih urah, običajnih pri vsaki posredovalnici.
Podpisovanja se mogoče vršiti tudi s pomočjo drugih avstrijskih bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov, zasebnih bankirjev, kreditnih zavodov in njih zvez

Za podpisovanje veljajo naslednja določila:

1. Subskripcijski kurz znaša za 40letno davka prosto 5%no amortizacijsko posojilo 93%, za davka proste 5%ne, dne 1. junija 1923 vračljive zakladnice 95.50%.

2. Podpisovanje se vrši na temelju zglednih obrazcev, ki se dobe brezplačno pri predoznatnih mestih. Subskripcija je mogoča tudi pisмено in sicer v tej obliki: „Na podlagi razglašanih prijavnih pogojev se naročujem na Nom. K. . . . četrtega avstrijskega vojnega posojila v štiridesetletnem 5% amortizacijskem državnem posojilu, v davka prostih 5%, dne 1. junija 1923 vračljivih zakladnicah ter se zavežem glede sprejetja in plačila v smislu dodelitve. Obenem vplačam znesek K. . . .“

Vsaki subskripcijski posredovalnici je pridržano poverilo, da določi po svojem predvidanju visokost zneska vsake posamezne dodelitve.

3. Dodelitev se izvrši čimprej mogoče po končani subskripciji in se znomovalci o tem obveste.

4. Nabavna cena je pri subskripciji zneskov do K 200.— plačati v polnem iznosu takoj pri prijavi. Ako znaša subskribirani znesek več kot K 200.—, je plačati 10% takoj pri prijavi, 15. junija in 15. julija 1916 vsakokrat po 20%, 16. avgusta 1916 25% in 15. septembra 1916 ostanek do polne svote.

Ker teko obresti od kuponov šele od 1. junija 1916, izplačale se bodo znomovalcem za poprej vplačane zneske 5% obresti od kosov od dneva vplačila do 31. maja 1916. Pri plačilih po 1. juniju 1916 mora znomovalce plačati obresti od 1. junija 1916 do plačilnega dne.

5. Priglasila na gotove oddelke posojila se morejo vpoštevati le v toliko, kolikor se more po mnenju posredovalnice spraviti v sklad z interesi drugih znomovalcev.

6. Zadolžnice se morajo dvigniti pri onih mestih, kjer je bila izvršena subskripcija.

7. Do tedaj, da se izdelajo prave obveznice, prejmo znomovalci interimske liste, kateri se jim brezplačno zamenjajo proti definitivnim pri onih mestih, kjer so prejeli interimske liste.

Za subskripcijo pri c. kr. pošto hranilničnem uradu na Dunaju in pri zbiralnicah (c. kr. poštnih uradih), pooblaščenih v ta namen, veljajo posebna določila, ki so bila izdana od c. kr. pošto-hranilničnega urada.

8. Avstro-ogrška banka in blagajna za vojna posojila (Kriegsdarlehenskasse) dajejo proti temu, da se polože zadolžnice, oziroma začasni listi vojnega zajma, kakor ročna zastava, posojila do 75% nominalne vrednosti po obrestni meri, ki je znižana za 1/2 procenta, namreč po vsakokratni oficijelni eskomptni obrestni meri. Ta ugodna obrestna mera pa ostane v veljavi le, dokler traja sedanji privilegij Avstro-ogrške banke, to je do 31. decembra 1917.

Omenjena dva zavoda delita posojila po vsakokratni oficijelni eskomptni meri tudi na druge vrednostne papirje, ako je posojilo namenjeno za vplačilo zneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega povabila.

Za podaljšana posojila take vrste se enako dovolijo ugodnosti znižane obrestne mere in sicer do 31. decembra 1917.

Na zahtevo se pa pri dovoljenih posojilih, kojih vplačilni roki ne segajo dalje nego do gori omenjenih terminov, mesto vsakokratne eskomptne obrestne mere zagotovi stalna obrestna mera letnih 5% do 31. decembra 1917.

Dalje bosta Avstro-ogrška banka in blagajna za vojna posojila dovolili strankam pod prej označenimi pogoji, ako so dokazano tekom vplačilnih terminov, določenih v tem prospektu, najele posojilo pri kakem drugem kreditnem zavodu (banki, hranilnici, posojilnici itd.) ali pri kaki bančni tvrdki v svrhu znomoovanja tega vojnega posojila, za plačilo takega posojila v višini, do katere v trenutku prošnje dokazano še ni poravnano novo posojilo proti fiksnim obrestnim meri 5% in po tej fiksnim obrestni meri podaljšali do 31. decembra 1917.

9. Vlada bo skrbela za to, da se bo po Avstro-ogrski banki in blagajni za vojna posojila v smislu točke 8 do dne 31. decembra 1917 dovoljene ugodnosti po preteku te dobe dovolile od strani Noterbanke ali kakega drugega zavoda, ki ga določi vlada glede davka prostega 5% amortizacijskega državnega posojila do 30. junija 1921 in glede davka prostih 5% državnih zakladnic do 30. junija 1919.

10. Vojno-posojilna blagajna je na podlagi § 6, točka 3, cesarske naredbe od dne 19. septembra 1914, 1914, drž. zak. št. 248, pooblaščen, da s polnim vpoštovanjem v omenjeni cesarski naredbi se nahajajočih poslovnih načel dovoljuje posojila tudi proti zastavi takih hipotekarnih terjatev, ki nudijo postavno varnost (§ 1373 spl. mešč. zak.).

Na Dunaju, v aprilu 1916.